

- متن کامل سخنرانی آیت الله العظمی مکارم شیرازی است.
- در هبایش بین المللی خطر جریان های تکفیری در دنیای امروز
- توصیه های انتخاباتی معظم له
- شرکت معظم له در راهپیمایی ۲۲ بهمن
- دیدار با رئیس شورای صلح و عدالت واتیکان
- نامه جناب دکتر احمد بدر الدین حسون به معظم له
- سیری در مقام حضرت زینب سلام الله علیها از منظر معظم له
- انتشار جلد سوم کتاب پر بار "منتخب الآثار من بحار الأنوار"
- گزارشی از فعالیت های مرکز پژوهشی دارالاعلام مدرسة اهل البيت عليهم السلام

پیونده ویژه خطر جریان های تکفیری

پیونده ویژه انقلاب اسلام

پیونده ویژه انتخابات

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مَآئِدَةُ الْأَمَامَةِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ

www.makarem.ir

ماهنامه خبری، تحلیلی بلیغ

سال اول، شماره دوم، اسفند ۱۳۹۴

صاحب امتیاز: پایگاه اطلاع رسانی دفتر حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی مدظله العالی

نشانی: قم، خیابان شهداء، کوی ممتاز، کوچه شماره ۷، پلاک ۳۶

وبگاه: makarem.ir

پست الکترونیک: info@makarem.ir

تلفن: ۰۲۵۳۷۷۴۳۳۱-۳۷۷۴۲۸۱۹

نمابر: ۰۲۵۳۷۸۳۹۹۳۴

فهرست مطالب

۳	طلیعه سخن .....
۴	اهم بیانات و مصاحبه های معظم له .....
۶	اهم دیدارهای آیت الله العظمی مکارم شیرازی دام ظلّه .....
۸	نامه جناب دکتر احمد بدرالدین حسون به آیت العظمی مکارم شیرازی دام ظلّه .....
۱۰	متن کامل سخنرانی معظم له در کنگره «خطر جریان های تکفیری در دنیای امروز» .....
۱۲	دروس خارج فقه کتاب المضاربه .....
۱۴	اخبار مرکز فن آوری .....
۱۶	سیری در مقام حضرت زینب سلام الله علیها از منظر معظم له .....
۲۰	پرونده ویژه انتخابات .....
۲۴	پرونده ویژه انقلاب اسلامی .....
۲۸	پرونده ویژه خطر جریان های تکفیری .....
۳۲	معرفی کتاب .....
۳۴	آشنایی با مؤسسات تحت اشراف آیت الله العظمی مکارم شیرازی دام ظلّه .....
۳۸	معارف اسلامی .....
۴۰	اطلاعیه مراسم عزاداری ایام شهادت حضرت زهرا سلام الله علیها .....

طلیعه سخن

در عصر و زمانه ای به سر می بریم که موج اسلام ستیزی و شیعه هراسی با ابزار جریان ها و گروه های تروریستی تکفیری در جوامع بشری شدت گرفته است، لذا ضرورت بازشناسی افکار التقاطی متحجران وهابی و تکفیری که در راستای ترسیم و تحقق توطئه های قدرت های استکباری، علیه امت اسلامی عمل می کنند غیر قابل انکار است.

با این تفاسیر می توان به رویکرد مرجع عالی قدر جهان تشیع حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی(مدظله) در برگزاری باشکوه «کنگره بین المللی خطر جریان های تکفیری در دنیای امروز، مسئولیت علمای جهان اسلام» بیش از پیش رهنمون گردید، به ویژه آنکه سیاست و راهبرد اصلی این کنگره عظیم به مقوله نقش آفرینی علمای بزرگ اسلامی و تقویت روز افزون اتحاد امت اسلامی پیوند خورده است.

بدیهی است گسترش روز افزون بحران و خشونت آفرینی در جهان اسلام را باید در تحریف برخی جنبش ها و خیزش های مردمی در بیداری اسلامی در مصر، لیبی و تونس.. جستجو نمود که در نوع خود موجبات تفرقه گرایی و ایجاد اختلاف و تشتت در جهان اسلام را فراهم نموده است، به نحوی که متأسفانه سیل هجوم تروریست های تکفیری از برخی کشورهای صاحب بیداری اسلامی به سوریه و عراق سرازیر گردید که این

نقیصه برخی کشورهای مدعی استبداد ستیزی معلول فقدان وجود رهبری آگاه و با بصیرت در مقابله با قدرت های استکباری است که موجبات افول جنبش های ضد دیکتاتوری و ظهور جریان های تکفیری در تقویت رژیم صهیونیستی و تقویت اسلام هراسی و شیعه ستیزی را در جوامع بشری فراهم نمود.

حال با این تفاسیر می توان از عمق تمایز گفتمان اسلام ناب در انقلاب شکوهمند اسلامی ایران در سال ۵۷ با دیگر انقلاب های منطقه طی سال های اخیر آگاه گردید، انقلابی که با زعامت بی بدیل بنیانگذار کبیر نظام اسلامی حضرت امام خمینی(ره) حیرت جهان را در پی داشت، زیرا دیگر انقلاب های موجود در جهان از قبیل انقلاب فرانسه و انقلاب روسیه بر فلسفه مادی گرایانه و صرفاً در جهت رشد و پیشرفت مادی بشر به منصفه ظهور رسید ، لیکن تمایز انقلاب اسلامی با دیگر جنبش ها به ویژه برخی قیام های مردمی در مصر، تونس و لیبی.. بر این مسأله استوار است که توجه و دغدغه برای رشد معنوی مردم در انقلاب اسلامی ایران در کنار رشد و پیشرفت مادی مردم با یکدیگر پیوند خورده است، اما در دیگر انقلاب های جهان صرفاً بهبود بخشیدن به وضعیت زندگی مادی آن جامعه به عنوان هدف اصلی انقلاب های مدرن غربی مورد توجه قرار گرفته است و فقدان رهبری و غفلت

از مقوله استکبار ستیزی و ارایه اسلام سکولار، برخی جنبش های موجود در جهان اسلام را به قهقرا کشانده است.

لذا برگزاری کنگره بین المللی مبارزه با جریان های تکفیری در نوع خود می تواند به عنوان تبیین و انتقال آموزه های اسلام اصیل منطبق بر اسلام سیاسی و استکبار ستیزانه امام حسین (ع) و در طول رسالت حضرت زینب در اهتمام به بسط و گسترش آموزه های حسینی مورد نظر قرار گیرد. انقلابی که بر خلاف گفتمان مسلحانه، جنایت بار و خشونت آمیز جریان های تکفیری، کاملاً غیر مسلحانه و بدون خشونت و کشتار و خونریزی بوده است؛ لذا اینگونه است که میشل فوکو از جمله «کارل مارکس» که گفته بود «مذهب روح جهان بی روح است» استفاده می کند و می نویسد «ایران روح یک جهان بی روح است» شاید جهانی که یک روز سودای کنار زدن دین محبت گرادر سر می پروراند حال می خواهد همان روح را بازگرداند، از این رو فوکو می گوید: «انقلاب ایران صد سال آینده جهان و غرب را نشان داده است». که در تکمیل این سخن فوکو باید گفت، رسالت انقلاب اسلامی ایران فطرت مردم جهان را روحی دوباره بخشید و آینده خدامحور جهان را در سایه روشنگری از ماهیت پلیدی جریان های تکفیری به خوبی ترسیم نمود.

اهم بیانات و مصاحبه های معظم له

**اسلام فقط قم نیست / خالی شدن
شهرستان ها از حضور علما و
روحانیان تهدیدی جدی است**

علما مرزبانان هستند، نباید مرزهای
کشور اسلامی را خالی نگه داریم، اسلام
فقط قم نیست، خادمان اسلام تنها
ساکنان قم نیستند.
(۱۳۹۴/۱۱/۰۷)

**همه وظیفه دارند در راهپیمایی ۲۲
بهمن شرکت کنند**

اگر دشمن ببیند با وجود همه این
مسائل وقتی پای موضوعات سرنوشت
ساز در میان باشد مردم به میدان می
آیند دیگر فشارهای کم می شود، اگر
می خواهیم فشارها کاهش پیدا کند
باید نشان دهیم که این فشارها اثری در
مسائل سرنوشت ساز ندارد.
(۱۳۹۴/۱۱/۲۱)

**عواملی که انقلاب را به ثمر رساند
ضامن بقای انقلاب است**

نظام ما نظامی قوی و اسلامی است، در
راس آن یک عالم روحانی و افراد شایسته
است، مردم نیز علاقه مند به اسلام
هستند.
(۱۳۹۴/۱۱/۱۵)

**همایش بین المللی «خطر جریان های
تکفیری در دنیای امروز»**

رسانه های جهان اسلام برای تضعیف گروه
های تکفیری گام بردارند.

رسانه های دشمن به دنبال ترویج افکار
خطرناک و خرافی است، رسانه های جهان
اسلام باید اسلام واقعی را دنیا ترویج دهند.
(۱۳۹۴/۱۱/۰۸)

گفت و گو با شبکه المیادین

علمای جهان اسلام برای خشکاندن تفکر
تکفیر متحد شوند. باید کتابهایی که در
این موضوع مهم منتشر شده در مدارس
و دانشگاه ها برای نوجوانان و جوانان
تدریس و آنها راجع به تفکر انحرافی
تکفیر روشن شوند.
(۱۳۹۴/۱۱/۰۸)

راهپیمایی ۲۲ بهمن

مسئولان در رفع مشکلات مردم کوشا
باشند.

مسئولان قدر مردم را بدانند و در حل
مشکلات شان کوشا باشند، این حضور
خاری در چشم دشمنان اسلام و انقلاب
و وسیله ای برای امید دوستان انقلاب
اسلامی است.
(۱۳۹۴/۱۱/۰۸)

اهم دیدارهای

آیت الله العظمی مکارم شیرازی دام ظلّه

دیدار با رییس شورای صلح و عدالت واتیکان

الحاد، افراط گرایی و مفسد اخلاقی سه مشکل بزرگ دنیای امروز است.

دنیای امروز با سه مشکل بزرگ روبرو است: نخستین مشکل الحاد و بی دینی است که فاصله گرفتن از ادیان الهی را تبلیغ می کند که نتیجه این کار اعطای آزادی نامشروع به افراد است، مشکل دوم گروه های افراطی است که در دنیا سبب اصلی نا امنی هستند و آتش افروزی می کنند که در صورت جلوگیری نکردن دامنه این آتش به مناطق دیگر دنیا هم می رسد و مشکل سوم مفسد اخلاقی است که به وسیله فضاهای مجازی صورت می گیرد و روز به روز گسترده می شود و از طرفی چون نمی توان جلوی آنها را به طور کلی گرفت باید این رسانه ها را کنترل کرد و ما معتقدیم معارف ادیان الهی به قدری قوی است که می تواند بسیاری از این مفسد را جلوگیری کند، بنابراین باید برای این مشکلات هم ما و هم شما چاره اندیشی کنیم. (۱۳۹۴/۱۱/۱۸)

دیدار با سفرای کشورهای اسلامی

دنیا برای خشکاندن ریشه تفکر تکفیری بسیج شود.

پیشنهاد می کنیم برای جلوگیری از پیوستن جوانان به این گروه ها، کار فرهنگی و عقیدتی در همه کشورها انجام شود و این کار را می توان با تاسیس شبکه ماهواره ای چند زبانه محقق کرد.

ما کتاب های زیادی را در کنگره قبل و این کنگره به زبان های مختلف منتشر کردیم و خوب است که شما از مسئولین فرهنگی کشورهای خود دعوت کنید تا از ثمره این زحمات استفاده کنند. (۱۳۹۴/۱۱/۰۸)

دیدار معاون اول رئیس جمهوری

تاکید حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی بر صرفه جویی و مدیریت منابع کشور. فعالیت های برخی سایت ها و افراد در فضای مجازی می تواند منجر به آسیب های اجتماعی شود و زمینه نفوذ دشمن در کشور را فراهم کند. باید نسبت به پرورش و تربیت جوانان انقلابی اهتمام داشته باشیم و اجازه ندهیم روحیه اعتقادی و مذهبی جامعه آسیب ببیند. (۱۳۹۴/۱۱/۲۱)

نشست صمیمی با میهمانان خارجی همایش

شبکه خطر جریان های تکفیری نباید به دولت خاصی محدود شود / ارائه طرح مقدماتی شبکه به علمای اسلام. تکفیری ها احادیث و آیاتی را تفسیر به رأی و تحریف می کنند تا بتوانند جوانان را به سمت خود جذب کنند به همین علت باید با برگزاری کمیسیون های تخصصی در همایش ها به دنبال بررسی این شبهات باشیم. (۱۳۹۴/۱۱/۰۹)

**نامه جناب دکتر احمد بدرالدین حسون
به آیت الله العظمی مکارم شیرازی (مظلّم)**

در عقل و روح ما آن همت والای حضرتعالی که در آن آیات محبت و بخشش است و نوری که از روح شما ساطع می شود باقی خواهد ماند.

(۱۳۹۴/۱۱/۱۱)

بسم الله الرحمن الرحيم

حضرت آیت الله شیخ مکارم شیرازی (آیّده الله بجنده و بارک للامة في عمره)

سلام عليكم و رحمت الله و بركاته

اوقاتی خوش مالمال از نسیم های عطراگین و جلوه های ایمانی زلال و روشن را در شهر مقدس قم، در محضر سایه مقام مبارک حضرتعالی و دانشگاه

عبدالاعلی می گوید:

شنیدم اباعبدالله «علیه السلام» (امام صادق) می گوید:

سلام مرا به آنها (شیعیان) برسان و به آنها بگو خدا رحمت کند بنده ای را که محبت مردم (اهل سنت) را به خود جلب نماید و با آنها به آنچه می دانند و آشنا هستند سخن بگوید و در مورد چیزی که قبول ندارند سخن نگوید.

الکافی (ط - الإسلامیه)، ج ۲، ص: ۲۲۳

جامع شما که هر خیری را در بر می گیرد و مسجد نورانیتان، و سخنان شما که در دل نور امید و رجا را روشن ساخت از نزدیک لمس کردم که موجب سعادت اینجانب است. ان کلمة الله هی العلیا دائماً و ابدأ، و کلمة الذین کفروا هی السفلی الی أن یرث الله الأرض ومن علیها.

حضرت معظم له؛

در عقل و روح ما آن همت والای حضرتعالی که در آن آیات محبت و بخشش است و نوری که از روح شما ساطع می شود باقی خواهد ماند، کما اینکه معارف الهی و علوم شرعی و حقایق ایمانی حضرتعالی که باعث هدایت طلبه های راستین علم به سمت و سوی اقتدا به سیره شماسست، و مناره های آن معراجی برای همه رهروان این مسیر است باعث پایبندی، استقامت، اعتقاد و چنگ زدن به قرآن کریم در زمینه های اعتقادی، ایمانی، و دنبال کردن رهنمودهای این کتاب الهی، و همچنین گام برداشتن در مسیر پیامبر مصطفی (صلی الله علیه و آله و سلم) به عنوان أسوه، و الگوی اخلاقی و رفتاری، و همچنین وفاداری و محبت و فرمانبرداری

از آل بیت رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می شود.

خداوند به نیابت از ما و اسلام به شما پاداش خوب عطا بفرماید، و عمر مطهر جنابعالی را برای امت پر برکت دارد تا اینکه راهنما و نور هدایتی باشید برای رهروان.

خداوند متعال را می خوانم که فرزندانان را حفظ بدارد و آنها را روشنی چشم شما و رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) قرار دهد، و ما را در هر جایگاهی که باعث افتخار اسلام و مسلمین است و باعث وحدت کلمه آنها و جمع شدن صفوفشان و نزدیک شدن دل های آنها به هم می شود در کنار مقام والا و گرامیتان قرار دهد.

انه سمیع مجیب الدعاء

و السلام عليكم و رحمة الله و بركاته

دمشق در ۱۱ / ۴ / ۱۴۳۷ هـ مصادف با ۲۱ / ۱ / ۲۰۱۶ م

برادر شما، مفتی عام، رئیس مجلس افتای عام در جمهوری عربی سوری

الجمهورية العربية السورية
وزارة الأوقاف
إدارة الإفتاء العام
والشؤون الدينية
المفتي العام

حضرت آیت الله شیخ مکارم شیرازی (آیّده الله بجنده و بارک للامة في عمره)

سلام عليكم و رحمت الله و بركاته

اوقاتی خوش مالمال از نسیم های عطراگین و جلوه های ایمانی زلال و روشن را در شهر مقدس قم، در محضر سایه مقام مبارک حضرتعالی و دانشگاه جامع شما که هر خیری را در بر می گیرد و مسجد نورانیتان، و سخنان شما که در دل نور امید و رجا را روشن ساخت از نزدیک لمس کردم که موجب سعادت اینجانب است. ان کلمة الله هی العلیا دائماً و ابدأ، و کلمة الذین کفروا هی السفلی الی أن یرث الله الأرض ومن علیها.

حضرت معظم له؛

در عقل و روح ما آن همت والای حضرتعالی که در آن آیات محبت و بخشش است و نوری که از روح شما ساطع می شود باقی خواهد ماند، کما اینکه معارف الهی و علوم شرعی و حقایق ایمانی حضرتعالی که باعث هدایت طلبه های راستین علم به سمت و سوی اقتدا به سیره شماسست، و مناره های آن معراجی برای همه رهروان این مسیر است باعث پایبندی، استقامت، اعتقاد و چنگ زدن به قرآن کریم در زمینه های اعتقادی، ایمانی، و دنبال کردن رهنمودهای این کتاب الهی، و همچنین گام برداشتن در مسیر پیامبر مصطفی (صلی الله علیه و آله و سلم) به عنوان أسوه، و الگوی اخلاقی و رفتاری، و همچنین وفاداری و محبت و فرمانبرداری از آل بیت رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می شود.

خداوند به نیابت از ما و اسلام به شما پاداش خوب عطا بفرماید، و عمر مطهر جنابعالی را برای امت پر برکت دارد تا اینکه راهنما و نور هدایتی باشید برای رهروان.

خداوند متعال را می خوانم که فرزندانان را حفظ بدارد و آنها را روشنی چشم شما و رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) قرار دهد، و ما را در هر جایگاهی که باعث افتخار اسلام و مسلمین است و باعث وحدت کلمه آنها و جمع شدن صفوفشان و نزدیک شدن دل های آنها به هم می شود در کنار مقام والا و گرامیتان قرار دهد.

انه سمیع مجیب الدعاء

و السلام عليكم و رحمة الله و بركاته

دمشق در ۱۱ / ۴ / ۱۴۳۷ هـ مصادف با ۲۱ / ۱ / ۲۰۱۶ م

دکتر احمد بدرالدین حسون

أخوكم
بشیریهام
رئيس مجلس إفتاء الجمهورية العربية السورية
في جمهورية إيران الإسلامية

ترجمه نامه دکتر احمد بدرالدین حسون
مفتی اعظم سوریه

متن کامل سخنرانی معظم له در کنگره «خطر جریان‌های تکفیری در دنیای امروز»

حضرت آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی فرمودند: از همه رهبران سیاسی دنیا می‌خواهیم تا کشورهایی را که از گروه‌های تکفیری حمایت مالی، سیاسی و رسانه‌ای می‌کنند را مورد تحریم و فشار قرار دهند زیرا به یقین، فتنه جهان سوز تکفیر به زودی دامن همه آنها را خواهد گرفت.

به گزارش ستاد خبری همایش بین‌المللی «خطر جریان‌های تکفیری در دنیای امروز؛ مسئولیت علمای جهان اسلام»، حضرت آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی صبح امروز در این همایش که در مدرسه علمیه امام کاظم علیه السلام برگزار شد در سخنرانی اظهار کرد: این همایش صرفاً یک گردهمایی علمی و نه سیاسی است.

ایشان افزودند: لازم است علمای جهان اسلام گردهم آیند و جهان را از وجود جریان‌های تکفیری پاک کنند؛ باید اثبات کنیم کسانی که اسلام را دین خشونت و کشتار معرفی می‌کنند از ما نیستند.

معظم له با بیان اینکه تکفیری‌ها بدترین بهانه‌ها را به دست اسلام ستیزان می‌دهند خاطر نشان کردند: پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله وسلم رحمت برای همه عالمیان بود بر عکس تکفیری‌ها که مصداق «وحشه للعالمین» محسوب می‌شوند. در سوره بقره آیه ۸۴ خداوند می‌فرماید با تمام مردم جهان سخن نیک بگوییم و رفتار نیک داشته باشیم مگر آنها که با ما سر دشمنی دارند.

آیت الله العظمی مکارم شیرازی با بیان اینکه می‌توان به همه مردم جهان اعلام کرد اسلامی که محمد مصطفی (ص) آورده با آنچه گمراهان تکفیری بی‌خبر می‌گویند در تعارض کامل است و هیچ ارتباطی میان این دو نیست.

ایشان با اشاره به جنایات تکفیری‌ها فرمودند: سر بریدن، آتش زدن و در قفس کردن و شعار «الله اکبر» سر دادن

در هنگام این کارها، آواره کرده میلیون‌ها انسان مظلوم و مجبور ساختن آنها به پناهندگی به کشورهای بیگانه، تخریب مساجد، قبور بزرگان اسلام و آثار باستانی، تخریب زیربنای اقتصادی، کمک گرفتن از بیگانگان برای نابودی کشورهای اسلامی و کشتار گروهی از غیرمسلمانان در عراق، سوریه و نیجریه که هیچ جنگ و نزاعی با مسلمانان نداشتند برخی از نتایج تلخ ظهور جریان‌های تکفیری است. قرآن کریم بارها تاکید کرده با کسانی که سر جنگ با شما ندارند به نبرد برخیزید و با آنها به عدالت رفتار کنید چرا که خداوند، عدالت و مهربانی را دوست دارد.

آیت الله العظمی مکارم شیرازی با بیان اینکه نه تنها نباید متعرض غیرمسلمانان شد گفت: بلکه می‌توان با کسانی که با مسلمانان سر جنگ ندارند پیمان دوستی بست، ولی جماعت تکفیری یک نوع احساس ناامنی در تمام دنیا به وجود آورده‌اند زیرا مقید به هیچ قانون، برنامه اخلاقی و انسانی نیستند و به صغیر و کبیر رحم نمی‌کنند.

ایشان خاطر نشان کردند: برخی تکفیری‌ها را به خوارچ صدر اسلام تشبیه می‌کنند در حالیکه خوارچ پیشین چنین جنایاتی را مرتکب نمی‌شدند، آنها این همه کشتار و تخریب وحشتناک به راه نینداختند، زنان غیرمسلمانان را به بازار نبردند و نفروختند، فحشای زشت به نام جهاد نکاح به راه نینداختند و مساجد و قبور مقدس را تخریب نکردند.

معظم له با بیان اینکه خوارچ امروز، به مراتب از خوارچ صدر اسلام خطرناک‌تر و زبان‌بارترند تاکید کرد: وظایف علمای اسلام این است که دست در دست هم دهند و کاری کنند که ریشه این افکار انحرافی با منطق و استدلال سوزانده شود.

آیت الله العظمی مکارم شیرازی با بیان اینکه عداوت تکفیری‌ها تنها با پیروان مکتب اهل

بیت‌علیهم السلام نیست تصریح کرد: آنها با همه مذاهب اسلامی که عقاید انحرافی‌شان را نپذیرند مخالفند و همه را کافر می‌دانند و خونشان را مباح می‌شمارند. به عقیده وهابیان، مسلمانان در مناطق مختلف همگی کافر و مشرک بوده‌اند به حدی که کفرشان عامل مباح شدن خون و مالشان بوده است؛ اینگونه سخنان در سایه شمشیر توسط علمای مکه و مدینه برای حفظ جان‌شان امضا شد.

ایشان با بیان اینکه تکفیر کردن همه مسلمانان کار وهابی‌هاست ادامه داد: محمد بن عبدالوهاب کسی را که در مذهب وهابیت داخل نشود کافر و مشرک دانسته و اعلان جنگ به همه مردم دنیا اعم از مسلمانان و غیرمسلمانان داده است. مسئله تکفیر در جهان اسلام تا آنجا پیش رفته که حتی وضعیت را بدتر از تفتیش عقاید در اروپا کرده و ضربه زیادی به حیثیت

اسلامی بی‌خبرند که شرک یعنی کسی را همتای خداوند دانستن و صفات الهی را برای دیگران متصور بودن، اما اگر کسی اولیای الهی را در محضر خداوند به شفاعت بطلبد و از آنها بخواهد در نزد خداوند سفارش کنند کاری صورت بگیرد، عین توحید و بلکه تاکید بر توحید است زیرا همه منتهی به ذات پاک پروردگار می‌شود.

ایشان فرمودند: ۱۴۰۰ سال است که بیشتر مسلمانان به قبور مطهر پیامبران و ائمه اطهار علیهم السلام مشرف می‌شوند و از آنها شفاعت می‌طلبند، آیا همه این مسلمانان در طول تاریخ کافر بوده‌اند و خونشان مباح است؟

آیت الله العظمی مکارم شیرازی با بیان اینکه علمای اسلام باید با خرافات تکفیری‌ها و وهابی‌ها مقابله کنند تصریح کرد: لازم است همه مسلمانان و غیرمسلمانان را نسبت به تعالیم نورانی اسلام آشنا سازیم و جلوی جنایات و خونریزی‌های تکفیری‌ها بگیریم. امروز تکفیری‌ها بلای مهم جهان اسلام و بشریت هستند و همگان معتقدند راه حل سیاسی و نظامی علیه آنها به تنهایی پاسخگو نبوده و باید کار فکری، فرهنگی و رسانه‌ای صورت بگیرد تا ریشه‌های تکفیر خشکانده شود.

معظم له به وظایف علمای اسلام در این زمینه اشاره کرده و فرمودند: باید دانست اگر فعالیت‌های سیاسی و نظامی با کوشش‌های دانشمندان مسلمان همراه نشود به تنهایی نتیجه نخواهد داد و هر روز افراد ناآگاهی به این گروه‌ها جذب می‌شوند، به همین دلیل پس از برگزاری موفقیت‌آمیز نخستین کنگره مقابله با خطر جریان‌های تکفیری در قم، تصمیم گرفتیم دبیرخانه دائمی کنگره را تشکیل دهیم. تشکیل این دبیرخانه برای ارتباط دائمی با علمای جهان اسلام به منظور مقابله با خطر جریان‌های تکفیری است؛ امیدواریم همه علما و سیاسیون از محصولات فکری و فرهنگی این دبیرخانه استفاده بیشتری ببرند.

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی

خاطر نشان کردند: به مفتیان وهابی در عربستان سعودی دوستانه توصیه می‌کنیم آن دسته از افکاری که به تکفیر مسلمانان می‌انجامد را از کتاب‌های درسی خود حذف کرده و از تکفیر اهل قبله مطلقاً بپرهیزند؛ به آنها توصیه می‌کنیم تعلیمات تکفیری را که هم اکنون در حوزه‌های علمیه‌شان وجود دارد هر چه زودتر جمع‌آوری و در بیانیه‌هایشان تکفیر را محکوم کنند.

ایشان با بیان اینکه شجاع‌ترین مردم کسی است که وقتی به اشتباهش پی‌برد اعتراف کند و بازگردد خاطر نشان کردند: از همه رهبران سیاسی دنیا می‌خواهیم تا کشورهایی را که از گروه‌های تکفیری حمایت مالی و سیاسی و رسانه‌ای می‌کنند مورد تحریم و فشار قرار دهند زیرا به یقین، فتنه تکفیر به زودی دامن همه آنها را خواهد گرفت همانگونه که آثارش ظاهر شده است زیرا تکفیری‌ها هیچ حد و مرزی را نمی‌شناسند.

آیت الله العظمی مکارم شیرازی افزود: از سفرای کشورهای خارجی و رسانه‌ها می‌خواهیم پیام این کنگره را به همه کشورهای اسلامی و تمام مناطق جهان برسانند تا بیش از این شاهد کشتار، بی‌رحمی و ناامنی در سطح بین‌المللی نباشیم.

ایشان با بیان اینکه ایران اسلامی برای نجات همه بشریت از خطر جریان‌های تکفیری تلاش می‌کند فرمودند: مبارزه فکری و فرهنگی با اینگونه جریان‌ها باید گسترش یابد.

معظم له در پایان گفتند: پیشنهاد ما راه اندازی شبکه‌ای تلویزیونی به زبان‌های مختلف برای مقابله علمی و فرهنگی با این پدیده خطرناک است که همه کشورهای اسلامی هم در آن سهیم باشند و ما نیز به نوبه خود کمک خواهیم کرد تا ماهیت واقعی شعارهای به‌ظاهر فریبنده و جذاب تکفیری‌ها آشکار شود.

ایشان افزودند: دامن زدن به هرگونه اختلاف مذهبی میان مسلمانان در شرایط کنونی را گناهی بزرگ می‌دانیم.

دروس خارج فقه کتاب المضاربه

کتاب المضاربه - جلسه شصت و پنجم

موضوع: سفر و اقامت در سفر در مضاربه بحث در مسأله ی بیست و یکی از مسائل مربوط به مضاربه است. این مسأله در دو بخش خلاصه می شود: بخش اول در مورد سفر و معنای آن در مضاربه است و بخش دوم در مورد اقامت است یعنی اگر در اثناء سفر اقامت کرد احکام آن چیست.

(۱۳۹۴/۱۱/۰۳)

کتاب المضاربه - جلسه شصت و ششم

موضوع: نفقات اقامت در سفر و هزینه ی بازگشت بحث در مسأله ی بیست و یکم از مسائل مربوط به مضاربه است. امام قدس سره ابتدا مراد از سفر که نفقات عامل در آن از اصل مال برداشته می شود را توضیح می دهد و می فرماید: که مراد از سفر، سفر عرفی است نه شرعی.

(۱۳۹۴/۱۱/۰۴)

کتاب المضاربه - جلسه شصت و هفتم

موضوع: توزیع نفقه بحث در مسأله ی بیست و دوم از مسائل مضاربه می باشد. دلیل مسأله: در این مسأله روایتی وجود ندارد و باید بر اساس قواعد آن را حل کرد.

(۱۳۹۴/۱۱/۰۵)

کتاب المضاربه - جلسه شصت و هشتم

موضوع: هزینه های عامل بحث در مسأله ی بیست و دوم از مسائل مربوط به مضاربه است. امام قدس سره در این مسأله این بحث را مطرح کرده اند که اگر عامل با سرمایه ی خود و مالک با هم مضاربه کند و یا اینکه اگر او از طرف دو نفر مضاربه را انجام دهد هزینه ها به چه کیفیتی باید تقسیم شود آیا بر اساس مقدار مال هر یک تقسیم می شود یا بر اساس زحمتی که برای هر مال کشیده می شود. ما برای این مسأله سه حالت تصویر کردیم و حکم هر یک را بیان نمودیم.

(۱۳۹۴/۱۱/۰۶)

کتاب المضاربه - جلسه شصت و نهم

بحث اخلاقی: در خلال بحث اخلاقی به روایت دیگری از امام حسن عسکری علیه السلام اشاره می کنیم: الغيبة للشيخ الطوسي سعد عن أبي هاشم الجعفری قال: كنت عند أبي محمد ع فقال إذا قام القائم أمر بهدم المنابر والمقاصير التي في المساجد فقلت في نفسي لأى معنى هذا فأقبل على فقال معنى هذا أنها محدثة مبتدعة لم يبينها نبي ولا حجة. یعنی وقتی امام زمان (عج) قیام می کند دستور می دهد مناره و مقصوره های مساجد را از بین ببرند.

(۱۳۹۴/۱۱/۰۷)

کتاب المضاربه - جلسه هفتادم

موضوع: معامله ی نقد و نسیه در مضاربه بحث در مسأله ی بیست و چهارم از مسائل مربوط به مضاربه است و سخن در این است که در مضاربه، عامل گاه به شکل نقد معامله می کند و گاه به شکل نسیه که باید دید آیا هر دو جایز است یا اینکه باید به شکل نقد معامله کند.

(۱۳۹۴/۱۱/۱۰)

کتاب المضاربه - جلسه هفتاد و یکم

موضوع: معامله ی نسیه در مضاربه بحث در مسأله ی بیست و چهارم از مسائل مربوط به مضاربه است و آن اینکه عامل گاه به شکل نقد معامله می کند و گاه به شکل نسیه و امام قدس سره قائل است که هر دو نوع جایز می باشد.

(۱۳۹۴/۱۱/۱۱)

کتاب المضاربه - جلسه هفتاد و دوم

موضوع: توکیل در مضاربه گفتیم صاحب عروه در مورد عامل که بیع را به شکل نسیه انجام می دهد پنج صورت تصور کرده است و قسم پنجم آن این بود که عامل قصد می کند که خرید را در ذمه ی خود انجام دهد مثلاً می گوید: من این ده تن گندم را بر ذمه ی خودم خریدم ولی قصد نمی کند که آیا برای خودش خریده است یا برای مالک و اصلاً به این نیت هیچ توجهی ندارد.

(۱۳۹۴/۱۱/۱۲)

کتاب المضاربه - جلسه هفتاد و سوم

موضوع: مضاربه ی جدید از ناحیه ی عامل بحث در مسأله ی بیست و پنجم از مسائل مربوط به مضاربه است. گفتیم این مسأله حاوی دو فرع است. فرع اول این است که آیا عامل می تواند در مضاربه برای خود و کیل انتخاب کند تا کارهای مضاربه را انجام دهد یا نه. این بحث را مطرح کردیم.

(۱۳۹۴/۱۱/۱۳)

کتاب المضاربه - جلسه هفتاد و چهارم

بحث اخلاقی: امام حسن عسکری علیه السلام می فرماید: **إِنَّ الْوُضُولَ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ سَفَرٌ - لَا يُدْرَكُ إِلَّا بِامْتِطَاءِ اللَّيْلِ مَنْ لَمْ يُحْسِنْ أَنْ يَمْنَعْ لَمْ يُعْطَى.** یعنی قرب و وصول الی الله مستلزم یک سفر است و جمله ی ﴿إِنَّا لِلَّهِ وَ إِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ﴾ نیز همین معنا را می رساند یعنی ما به سوی خداوند در حال سفر هستیم و یا اینکه خداوند در آیه ی دیگری می فرماید: ﴿يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا فَمَلَاكِيهَ﴾ سپس امام علیه السلام می فرماید: در این سفر، فرد بدون عبادت شبانه به جایی

نمی رسد. (امتطاء) به معنای امتداد است یعنی عبادات روز باید به شب امتداد یابد و با نماز شب ادامه پیدا کند.

(۱۳۹۴/۱۱/۱۴)

کتاب المضاربه - جلسه هفتاد و پنجم

نکته ای پیرامون بحث اخلاقی روز چهارشنبه: در روز چهارشنبه حدیثی از امام حسن عسکری علیه السلام نقل کردیم که فرموده بود:

إِنَّ الْوُضُولَ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ سَفَرٌ - لَا يُدْرَكُ إِلَّا بِامْتِطَاءِ اللَّيْلِ مَنْ لَمْ يُحْسِنْ أَنْ يَمْنَعْ لَمْ يُعْطَى.

واژه ی (امتطاء) از ماده ی (مَطَو) و از (مَطِيئَةً) به معنای مرکب راهوار است و (امتطاء) یعنی مرکب راهوار گرفتن. (مَطَى) نیز به معنای سیر شدید است. بنا بر این معنای حدیث فوق چنین است: وصول الی الله میسر نمی شود مگر اینکه انسان مرکب سریع السیر شب را در اختیار بگیرد.

(۱۳۹۴/۱۱/۱۷)

کتاب المضاربه - جلسه هفتاد و ششم

موضوع: اندراج شرط در ضمن عقد مضاربه بحث در مسأله ی بیست و ششم از مسائل مربوط به مضاربه است. سخن در این است که آیا عامل و یا مالک می توانند در عقد مضاربه شرایطی را مندرج کنند؟

(۱۳۹۴/۱۱/۱۸)

کتاب المضاربه - جلسه هفتاد و هفتم

موضوع: زمان ملکیت عامل گفتیم شرایط ضمن العقد از قبیل «التزام فی التزام» است یعنی این شرایط جزء عقد نمی باشد بلکه التزامی است که در درون عقد گنجانده شده است. البته استثنایی نیز در این وجود دارد و آن اینکه شرایطی که مربوط به طرفین عقد باشد جزء عقد محسوب می شود مثلاً یکی می گوید: ده تن گندم به این شرط که از فلان شهر باشد را به فلان مبلغ خریداری می کند و به این شرط که به شکل اقساط باشد. این شرایط صفات ثمن و مثن، جزء خود عقد محسوب می شود. .

(۱۳۹۴/۱۱/۱۹)

کتاب المضاربه - جلسه هفتاد و هشتم

موضوع: زمان ملکیت عامل بحث در مسأله ی بیست و هفتم از مسائل مربوط به مضاربه است. بحث در این است که عامل چه زمانی مالک می شود آیا زمانی که سود حاصل می شود یا بعد از انضاض که تبدیل اجناس به پول نقد است یا بعد از قسمت یا بعد از قسمت به عنوان کاشف از ما سبق. چهار قول یا چهار احتمال در این مسأله است و آنچه بین اصحاب مشهور و یا اجماعی است همان قول اول می باشد. ولی به نظر ما نمی توان به مجرد ظهور ربح، آن را مطالبه کرد زیرا در عرف، آن را سرآخر تحویل می دهند. بله می توان آن را به صورت مشاع واگذار کرد.

(۱۳۹۴/۱۱/۲۰)

کتاب المضاربه - جلسه هفتاد و نهم

بحث اخلاقی: امام حسن عسکری علیه السلام می فرماید: **كَفَاكَ أَدَبًا تَجَبُّبُكَ مَا تَكْرَهُهُ مِنْ غَيْرِكَ** برای آداب انسانی همین بس که آنچه را که از دیگران نمی پسندی بر دیگران روا نداری. در انسان حسی به نام حب ذات وجود دارد که به خودش، سرونوشتن، دینش، خانه و فرزند و اموال و کشور خود علاقه دارد. خداوند این صفت را در انسان خلق کرده است تا حافظ انسان و موجب ترقی او شود. اگر انسان به خودش علاقه نداشت زحمت برای درس خواندن و ترقی و پیشرفت را متحمل نمی شد. حب ذات همانند موتور است که چرخ های وجود انسان را در مسیر پیشرفت و تکامل به حرکت در می آورد.

(۱۳۹۴/۱۱/۲۱)

کتاب المضاربه - جلسه هشتادم

موضوع: جبران خسارت توسط سود بحث در مسأله ی بیست و هشتم از مسائل مربوط به مضاربه است. این مسأله حاوی دو بخش است: بخش اول در مورد این است که اگر خسارتی در مضاربه ایجاد شود باید آن را از طریق ربح جبران کرد یعنی اگر سودی حاصل شود و قبل یا بعد از آن ضرری نیز حاصل گردد باید آن ضرر را از آن سود کم کنند.

(۱۳۹۴/۱۱/۲۴)

کتاب المضاربه - جلسه هشتاد و یکم

کلامی در مورد میلاد با سعادت حضرت زینب سلام الله علیها: مطابق بعضی از روایات امروز مطابق با میلاد با سعادت عقیله ی بنی هاشم زینب کبری سلام الله علیها است. فردی سنی به نام زینب بنت الشاطیء کتابی تاریخی به نام (زینب بطلة کربلاء) نوشته است که به فارسی ترجمه شده است و به نام زینب شیرزن کربلا معروف است. مقامات حضرت زینب بیش از آنی است که گفته می شود و به یک بیان ادامه ی نهضت کربلا با حضرت زینب و حضرت زین العابدین تحقق یافت.

(۱۳۹۴/۱۱/۲۵)

کتاب المضاربه - جلسه هشتاد و دوم

موضوع: تلف و فسخ در مضاربه بحث در مسأله ی بیست و نهم از مسائل مربوط به مضاربه است و آن اینکه اگر سرمایه تلف شود چه احکامی بر آن بار می شود.

(۱۳۹۴/۱۱/۲۶)

کتاب المضاربه - جلسه هشتاد و سوم

موضوع: فسخ در مضاربه قبل از سود بحث در مسأله ی سی ام از مسائل مربوط به مضاربه است. سخن در این است که اگر مضاربه به هر دلیلی فسخ شود (مثلاً توافق بر فسخ کنند یا بگوییم که چون مضاربه عقدی است جایز، هر کدام از طرفین می توانند آن را فسخ کنند، یا اینکه یکی از طرفین یا هر دو فوت کنند) در این صورت حقوق عامل و مالک بعد از فسخ چگونه خواهد بود.

(۱۳۹۴/۱۱/۲۷)

کتاب المضاربه - جلسه هشتاد و چهارم

بحث اخلاقی: کتاب نهج الفصاحة حاوی بیش از چهار هزار حدیث از پیغمبر اکرم (ص) در مسائل اخلاقی است. تصمیم بر این است که هزار حدیث از این احادیث را گزینش کرده در بحث های اخلاقی هفته تا آنجا که فرصت باقی است به تفسیر آنها می پردازیم.

(۱۳۹۴/۱۱/۲۸)

اخبار مرکز فن آوری

رونمایی از بخش ویژه «کاربران» پایگاه اطلاع رسانی معظم له

دسترسی سریع به ارتباط آنلاین، ارسال سوال از طریق ایمیل و ارسال لینک مطالب از طریق پیام کوتاه به دوستان از مزیت های ویژه این سامانه است

علاقه مندان مرجعیت شیعه، همیشه دغدغه داشته اند که بتوانند بهترین و آسان ترین ارتباط را با مرجع خود برقرار کنند. پس از تدبیرات شایسته ای که مرجعیت برای این دغدغه اندیشیدند توقعات به سوی تعامل بیشتر سوق پیدا کرد.

از آن زمان که پایگاه اطلاع رسانی دفتر آیت الله العظمی مکارم شیرازی مد ظله راه اندازی شد پاسخگویی به سوالات و شبهات را سر لوحه کار خود قرار داد. به مرور زمان پایگاه تبدیل شد به منبع غنی از معارف اسلامی و پاسخ هایی به سوالات و شبهات فقهی و اعتقادی. با گسترش فعالیت ها حلقه مفقوده ای نمایان شد و آن نیاز به ذخیره سازی ارتباطات و تعاملات بود.

ورود کاربران

ورود به حساب کاربری

نام کاربری:

رمز عبور را فراموش کرده ام

کلمه عبور:

88788

تایید

برای استفاده از امکانات پایگاه ثبت نام کنید .

بایگانی کردن سوالات، مطالب برگزیده، ارسال فایل برای اشتراک مطالب روز و آرشیو آنها از مهمترین اقدامات برای تعامل بیشتر شمرده می شد. سامانه تعامل با مقلدان حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی مد ظله العالی به روز ترین خدمت پایگاه اطلاع رسانی دفتر معظم له می باشد که قصد دارد این انتظارات را برآورده کند. دسترسی سریع به ارتباط آنلاین، ارسال سوال از طریق ایمیل و ارسال لینک مطالب

از طریق پیام کوتاه به دوستان از مزیت های ویژه این سامانه است. امید است با رونمایی از این سامانه انتظارات کاربران در راستای تعامل بیشتر دفتر مرجعیت با علاقه مندان معظم له بیش از پیش برآورده شود.

از ویژگی های این سامانه امنیت بالای آن جهت آرشیو تمامی مطالبی است که کاربران می خواهند بی پیرایه با مرجع خود در میان بگذارند.

مراجعه می توانند با کلیک بر گزینه ورود کاربران نسبت به عضویت در این سامانه اقدام نمایند.

لازم به ذکر است فایل راهنمای این سامانه به زودی در اختیار همگان قرار خواهد گرفت.

منتظر دریافت نظرات و پیشنهادات شما در بخش تماس با ما یا از طریق ایمیل: it@makarem.ir

هستیم.

سیری در مقام حضرت زینب سلام الله علیها از منظر معظم له

در سالروز میلاد با سعادت حضرت زینب کبری (سلام الله علیها) می توان گفت آن حضرت بزرگ بانویی است که با تحمل و بردباری در کربلا عهده دار پرستاری از بیمارانی همچون امام سجاد (علیه السلام) بود و پرستاران باید ایشان را الگو و سرمشق خود قرار دهند. [۱]

بنابراین باید اذعان نمود در پیشرفت اسلام، زنان بزرگ و با شخصیتی همچون خدیجه، و بانوی اسلام فاطمه زهرا و دخترش زینب کبری (سلام الله علیهما) شرکت داشته اند، و برای پیشرفت اسلام و اجرای حق و عدالت بزرگترین فداکاری را به خرج داده اند و با ایمانی محکم و تفکری عالی، مردان خود را با تمام وجود در این مسیر حمایت می کردند، و علی (علیه السلام) نیز برای آنها احترام فوق العاده قائل بود. [۲]

این ادعا دارای دلیل و تحلیل منطقی است، زیرا اگر مرکب قلم دانشمندان نبود، خون های شهیدان فراموش می شد، لذا حضرت زینب (سلام الله علیها) در گام نخست زمینه جاودانگی خون شهیدان را به وجود آورد. [۳] از این رو

برای تبیین مقام و منزلت حضرت زینب کبری (سلام الله علیها) باید این پرسش ها را مطرح نمود که بر زینب کبری علیها السلام چه گذشت؟ او که پس از شهادت امام حسین علیه السلام رهبری کاروان اسیران را به همراه امام سجاد علیه السلام به عهده داشت، و همه جا از جان او و زنان و کودکان مراقبت می کرد و گاه خود را سپر بلای آنها قرار می داد و در کوفه و شام با افشاگری هایش ظالمان را رسوا ساخت، بذر انقلاب را در همه جا پاشید و پیام خونین کربلا را به گوش مردم رساند، خاطرات بودنش با برادر، همراهی او در مسیر مدینه به مکه و از مکه تا کربلا، سفارش های برادر به او، رنج های حسین علیه السلام در شهادت یاران و برادران و فرزندان، بدن های قطعه قطعه شهیدان و سرهای جدا شده عزیزان، [۴] همه و همه حاکی از شأن منزلت و مقام والای حضرت زینب کبری (سلام الله علیها) است که در ادامه به مهمترین شاخصه های آن اشاره می شود.

حضرت زینب (سلام الله علیها): پرستاری نمونه
گفتنی است تقارن میلاد پرخیز و برکت حضرت زینب (سلام الله علیها) با عنوان روز پرستار ما را بر این نکته رهنمون می سازد که نسبت سیره حضرت زینب (سلام الله علیها) با مقوله پرستاری غیر قابل انکار است، به عنوان نمونه علی بن الحسین علیه السلام می گوید: «شبی که پدرم فردای آن به شهادت رسید، بیمار بودم و عمه ام زینب از من پرستاری می کرد. [۵]

در روایتی دیگر آمده است: هنگامی که امام حسین علیه السلام تنها شد به خیمه های برادرانش سر کشید... آنگاه به سوی خیمه های زنان روانه شد و به خیمه فرزندش امام زین العابدین علیه السلام رفت. او را دید که بر روی پوست خشنی خوابیده و عمه اش زینب علیها السلام از او پرستاری می کند. چون حضرت علی بن الحسین علیه السلام نگاهش به پدر افتاد خواست از جا برخیزد، ولی از شدت بیماری نتوانست، پس به عمه اش زینب گفت: «کمکم کن تا بنشینم چرا که پسر

پیامبر صلی الله علیه و آله آمده است» زینب علیها السلام وی را به خود تکیه داد و امام حسین علیه السلام از حال فرزندش پرسید [۶].

در فراز دیگر نیز می توان به خطاب امام حسین (علیه السلام) نسبت به خواهرش زینب (سلام الله علیها) مبنی بر نگهداری و مراقبت از کوچکترین فرزند امام حسن مجتبی علیه السلام را مورد تأکید قرار داد که فرمود: خواهرم! او را نگهدار» [۷].
.. حال با این تفاسیر می توان نسبت نامگذاری تولد آن حضرت با روز پرستاری را بیش از پیش دریافت که همه این موارد حاکی از عمق ایثار و فداکاری و اوج مقام پرستاری آن حضرت است.

استقامت و پایداری

مرحوم محمد مهدی نراقی در جامع السعادات صبر را چنین تعریف می کند: «صبر، استقامت و پایداری نفس و عدم تشویش در سختی ها و مصیبت ها است، به نحوی که مقاومت کنی در برابر آن سختی ها و بلاها و خارج نکنی نفس خود را از سعه صدر و از آن حالت سرور و آرامشی که بر آن حاکم بود» [۸]، [۹]

باید اذعان کرد ایستادگی و پایداری زینب کبری (سلام الله علیها) در مقابل یزید، تحسین برانگیز است، لذا وقتی بانوی سرافراز عاشورا، حضرت زینب کبری (سلام الله علیها) در مقابل یزید می ایستد، می گوید: ای یزید فکر نکن که من مثل یک اسیر مقابل تو ایستاده ام بلکه برای من ننگ است با همچون تویی هم سخن و رودرو شده ام؛ پیام آن این است که در هیچ شرایطی، نباید تن به ذلت داد و این جزو درس های عاشورا است. [۱۰]

مقام پیام رسانی عاشورا

بی تردید عاشورا با مفاهیمی چون آزادی و مبارزه با ظلم گره خورده است که نه تنها کهنه نمی شوند بلکه روز به روز توسعه بیشتری می یابد، لیکن پیام های عاشورا می توان در خطبه های حضرت زینب (سلام الله علیها) در کوفه

و شام مشاهده نمود. [۱۱]
حال در سوی دیگر حضرت زینب علیها السلام که گویا سخنگوی آن صحنه عجیب (شهادت امام حسین علیه السلام) بود چنین گفت: پدرم فدای آن کسی باد که (خیمه گاه) سپاهش روز دوشنبه غارت شد. [۱۲] پدرم فدای آن کس باد که طناب های خیمه اش بریده و بر زمین افتاد... پدرم فدای آن کس که با دل پرغصه جان سپرد، پدرم فدای آن کس که با لب تشنه شهید شد، پدرم فدای آن کس که از محاسنش خون می چکد».

[۱۳]

مقام عفت

از جمله شاخصه های کلیدی در امر مقام شناسی آن حضرت باید به اهتمام ویژه آن حضرت به رعایت حدود عفاف و حجاب اشاره نمود، لذا آن حضرت در مواجهه با لشکر دشمن فرمود: به سپاهت بگو شتاب نکنند. مگذار دست نامحرمان به سوی خانواده پیامبر صلی الله علیه و آله دراز شود. زینب کبری (سلام الله علیها) خود لباس مندرس پوشیده بود به زنان فرمان داد هر چه وسایل و زیورآلات داشتند در گوشه ای جمع کنند، گوشواره ها را از گوشهایشان درآورند، حتی فاطمه دختر امام حسین علیه السلام که نوعروس بود و دوست داشت گوشواره هایش را که یادگار پدر مظلومش بود نگه دارد، عمه اش زینب از ترس آنکه مبادا دست نامحرمی به سویی دراز شود، اجازه نداد. زنان و کودکان در گوشه ای جمع شدند، آنگاه زینب فریاد زد: هر کس می خواهد اسباب و وسایل دختران علی علیه السلام و فاطمه علیها السلام را به یغما ببرد بیاید. عده ای از سپاه آمدند و هر چه بود را به غارت بردند. [۱۴]، [۱۵]

مقام سخنوری

گفتنی است مقام سخنوری و خطابه از جمله خصایص برجسته حضرت زینب کبری (سلام الله علیها) است، خطبه های عقیده بنی هاشم پس از واقعه عاشورا

با خطبه های بلیغ، رسا و بیدارگرانه به گونه ای عمل نمود که آن را شبیه خطبه های امیرالمومنین علی (علیه السلام) دانسته اند. [۱۶]

حذیم بن شریک اسدی [۱۷] می گوید: در آن روز به زینب دختر علی علیه السلام نگریستم که خطبه می خواند و هرگز زنی را سخن ورتر و زبان آورتر از او ندیدم. گویا (زبان علی علیه السلام در کام اوست و) با زبان امیرمؤمنان علی علیه السلام سخن می گوید. به سوی مردم اشاره کرد که «ساکت شوید!» ناگاه نفس ها در سینه ها حبس شد و زنگ کاروان ها از حرکت ایستاد... [۱۸]

مقام تبیین و روشنگری

تردید نیست خطبه های حضرت زینب (سلام الله علیها) در شام و کربلا حاوی مطالب و نکات بسیار ارزشمندی برای جامعه است که باید در سطح وسیعی منتشر شود. [۱۹]

زیرا عقب نشینی مصلحتی یزید و تغییر موضع سیاسی بر اثر خطبه های افشاگرانه حضرت زینب (سلام الله علیها) در شام و بیداری مردم به نوبه خود حاکی از مقام بی بدیل آن حضرت در مقوله روشنگری است! [۲۰]

به عنوان نمونه یکی از مصادیق مهم روشنگری آن حضرت در برابر حکومت خودکامه یزید محقق گردید؛ در خطبه ای که بانوی شجاع اسلام زینب کبری علیها السلام در شام در برابر حکومت خودکامه جبار، ایراد کرد، فرمود: [۲۱] «تو امروز شادی می کنی و چنین می پنداری که چون فراخای جهان را بر ما تنگ کرده ای .... اشتباه میکنی، این فرصت و آزادی را خداوند بخاطر این به تو داده تا پشتت از بار گناه، سنگین گردد و عذاب دردناک در انتظار تو است ...» [۲۲]

مقام شجاعت

در حالات این بانوی شجاع می خوانیم زینب کبری علیها السلام در کنار پیکر

خونین برادر زانو زد و پیکر خونین را با دو دست خود از زمین بلند کرد و گفت: «خداوند این قربانی را از ما، (خاندان پیامبرت) قبول فرما!» [۲۳]

هم چنین در وصف مقام شجاعت حضرت زینب(سلام الله علیها) باید به خطبه های آن حضرت اشاره کرد که در کوفه و شام بیان گردید که پشت دشمنان را به لرزه درآورد و پایه های کاخ آنها را متزلزل ساخت. [۲۴]

از شجاعت حضرت زینب علیها السلام در تاریخ کربلا این است که در مواجهه با ابن زیاد و هنگامی که می خواست او را سرزنش کند با تعبیر «یابن مرجانه» او را مخاطب ساخت. [۲۵]

لذا در خطبه آتشین شیر زن میدان کربلا در کوفه، با صراحت آمده است: «گریه می کنید و ناله سر می دهید، بخدا بسیار بگریید و کمتر بخندید، لکه ننگی بر دامن شما نشست که با هیچ آبی پاک نمی شود. شما چگونه اجازه دادید سلاله پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و پناهگاه شما در مشکلات کشته شود و چراغ فروزان جامعه شما را خاموش کنند؟!» [۲۶]

آن حضرت در پاسخ ابن زیاد، آن مرد سفاک بی رحم و خطرناک، با یک دنیا شجاعت فرمود: «ما رأیت إلا جمیلاً؛ جز خوبی (و شجاعت و عظمت) در کربلا ندیدم». [۲۷]

هم چنین در خطبه معروف حضرت زینب شیر زن کربلا(سلام الله علیها) که در شام در مقابل یزید ایراد فرمود نیز می توان به مقام شجاعت بی نظیر آن حضرت اذعان نمود، که فرمودند: «اگر حوادث سخت روزگار، مرا در شرایطی قرار داد که مجبور شوم با تو صحبت کنم، من تو را موجودی کوچک و بی مقدار می دانم و در خور هر گونه توبیخ و سرزنش ... آنچه در توان داری انجام ده؛ ولی هرگز نمی توانی نور ما را خاموش کنی و آثار ما را محو نمایی!» [۲۸]

سخن آخر

در خاتمه با تبریک میلاد با سعادت پیام آور عاشورا حضرت زینب کبری(سلام الله علیها)، [۲۹] باید به یکی از مهمترین فرازها و پیشگویی های مهم واقعه کربلا در کلام حضرت زینب(سلام الله علیها) اشاره نمود که فرمودند؛ خداوند از جماعتی از این امت که گردن کشان زمین آنها را نمی شناسند ولی فرشتگان آسمان آنان را می شناسند، عهد گرفته است که این پیکرهای پاره پاره و پراکنده را جمع کنند و به خاک بسپارند، در آینده در این سرزمین بر مرقد پدیرت حسین علیه السلام پرچمی به اهتزاز در می آید که هیچگاه کهنه نشود و در گذر زمان گزندی به آن نرسد و سردمداران کفر هر چه در محو آن تلاش کنند، روز به روز بر عظمت آن افزوده شود. [۳۰]

لذا زینب دختر شجاع امیرمؤمنان علیه السلام با این پیش گویی عجیب و شگفت آورش، فرزند برادر خود را تسلی بخشید و آینده کربلا و عاشورا را آن گونه که ما امروز بعد از حدود ۱۴ قرن مشاهده می کنیم دقیقاً ترسیم نمود، آری قلب نازنین زینب علیها السلام می دانست که این آغاز کار است هر چند تاریک دلان بنی امیه و منافقان آن را پایان کار می پنداشتند.. [۳۱]

منابع و مآخذ:

- [۱] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در حاشیه مراسم روز پرستار، شبستان حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه (س)؛ ۱۳۸۹/۱/۳۱.
- [۲] ترجمه گویا و شرح فشرده ای بر نهج البلاغه، متن و ترجمه(ج ۱)، ص: ۳۹۰.
- [۳] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، در دیدار باجمعی از طلاب و خواهران آمر به معروف، ۱۳۹۴/۱/۱۱.
- [۴] عاشورا ریشه ها، انگیزه ها، رویدادها، پیامدها؛ ص ۶۳۹.
- [۵] عاشورا ریشه ها، انگیزه ها، رویدادها، پیامدها؛ ص ۴۰۱.
- [۶] عاشورا ریشه ها، انگیزه ها، رویدادها، پیامدها؛ ص ۵۰۲.
- [۷] عاشورا ریشه ها، انگیزه ها، رویدادها، پیامدها؛ ص ۵۲۸.
- [۸] جامع السعادات، جلد ۳، صفحه ۲۸۰، چاپ مؤسسه علمی.

[۹] اخلاق اسلامی در نهج البلاغه (خطبه متقین)؛ ج ۱؛ ص ۳۶۲.

[۱۰] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، حرم کریمه اهل بیت؛ ۱۳۷۰/۱۳۹۳.

[۱۱] همان.

[۱۲]. با توجه به اینکه قول مشهور درباره حادثه عاشورا آن است که در روز جمعه بوده است، تصریح حضرت زینب علیها السلام به روز دوشنبه، شاید اشاره به حادثه سقیفه باشد که در روز دوشنبه اتفاق افتاده است و مقصود آن است که حادثه کربلا محصول تصمیم نسنجیده ای است که پنجاه سال پیش در سقیفه گرفته شد.

[۱۳] بحارالانوار، ج ۴۵، ص ۵۸؛ اعیان الشیعه، ج ۷، ص ۱۳۸ و ملهوف(لهوف)، ص ۱۸۱.

[۱۴] رجوع شود به: انساب الاشراف، ج ۳، ص ۲۰۴.

[۱۵] عاشورا ریشه ها، انگیزه ها، رویدادها، پیامدها، ص: ۵۳۸.

[۱۶] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در دیدار جمعی از زوج های جوان دانشگاه آزاد اسلامی کازرون، ۱۳۹۸/۱/۳۱.

[۱۷] در ملهوف(لهوف) نام او «بشیر بن خزیم اسدی» ذکر شده است.

[۱۸] عاشورا ریشه ها، انگیزه ها، رویدادها، پیامدها؛ ص ۵۶۱.

[۱۹] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی؛ در دیدار اعضای ستاد ثبت ملی خطبه حضرت زهر(س)؛ ۱۳۸۹/۱۰/۳۱.

[۲۰] ابن کثیر عالم متعصب اهل سنت- که شیوه او غالباً توجیه خلاف کاری های معاویه و یزید است- در این ارتباط می نویسد: «وقد لعن [یزید] ابن زیاد علی فعله ذلک، و شتمه فیما یظهر ویبدو، ولكن لم یعزله علی ذلک، ولا عاقبه، ولا أرسل یعیب علیه ذلک؛ یزید، ابن زیاد را به سب چنین جنایتی لعن کرد و به طور آشکارا وی را شتمات نمود، ولی نه او را از مقامش برکنار کرد و نه وی را مجازات نمود و نه حتی نامه و یا فرستاده ای را برای سرزنش وی فرستاد!» (البداية والنهایة، ج ۸، ص ۲۰۴).

[۲۱] یکصد و هشتاد پرسش و پاسخ؛ ص ۶۲۰.

[۲۲] تفسیر نمونه؛ ج ۳؛ ص ۱۸۴.

[۲۳] مقتل الحسین مقرر، ص ۳۰۷.

[۲۴] پیام امام امیر المومنین علیه السلام، ج ۱۳، ص: ۷۸۵.

[۲۵] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، ۱۳۸۹/۹/۲۵.

[۲۶] رجوع کنید به: بحارالانوار، ج ۴۵، ص ۱۰۹ و ۱۶۵.

[۲۷] عاشورا ریشه ها، انگیزه ها، رویدادها، پیامدها؛ ص ۲۵.

[۲۸] رجوع کنید به: همان مدرک، ص ۱۳۳-۱۳۵.

[۲۹] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در دیدار با اصحاب بسیج صدا و سیما، مرکز فارس، ۱۳۹۲/۱۲/۱۵.

[۳۰] کامل الزیارات، ص ۲۷۴-۲۷۵؛ بحارالانوار، ج ۲۸، ص ۵۷ و ج ۴۵، ص ۱۷۹؛ نفس المهموم، ص ۲۱۰ و مقتل الحسین مقرر، ص ۳۰۸.

[۳۱] عاشورا ریشه ها، انگیزه ها، رویدادها، پیامدها؛ ص ۵۵۰.

اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ رَسُولِ اللَّهِ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ وَخَدِیْجَةَ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ
 يَا بِنْتَ امیرِ الْمُؤْمِنِیْنَ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا اُخْتَ الْحَسَنِ وَالْحُسَیْنِ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ وَلِیِّ
 اللَّهِ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا اُخْتَ وَلِیِّ اللَّهِ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا عَمَّةَ وَلِیِّ اللَّهِ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

شاخصه ها و معیارهای راهبردی انتخابات از منظر معظم له

اصل مقوله انتخابات به عنوان مقدمه حفظ انقلاب آنچنان از اهمیت فوق العاده ای برخوردار است که ضرورت انتخاب بهترین ها از سوی مردم تنها با بصیرت کامل امکان پذیر می باشد، [۱] لذا فضای انتخابات کشور برای انتخاب نماینده [۲] باید سالم و آرام باشد. [۳]

هم چنین باید گفت دو مسئله در انتخابات بسیار مهم و کلیدی است، یکی حضور پرشور و حداکثری مردم در پای صندوق های رای که دشمن نگوید، مردم نسبت به نظام و اسلام بی علاقه شده اند و دیگر این که مردم کسی را انتخاب کنند که برای دین و دنیایشان فعالیت کند. [۴]

از این رو حضور در انتخابات یک تکلیف شرعی است، همانطور که حفظ ناموس، دین، کشور و نظام مقدس جمهوری اسلامی واجب است، بنابراین حضور در انتخابات مبانی فقهی و شرعی دارد، باید بدانند که مقدمه واجب واجب است. لذا فردی که می خواهد انتخاب گردد باید واجد شرایط خاصی باشد [۵].

نگاهی اجمالی به مفهوم انتخابات

باید اذعان نمود ماهیت انتخابات یک نوع ایجاد مسئولیت و وظیفه، و پست و مقام برای انتخاب شونده، و یا به تعبیر دیگر نوعی توکیل در انجام کاری است، هر چند این انتخاب وظائفی هم برای انتخاب کننده به دنبال دارد (مانند همه و کالتها). [۶]

و به تعبیر دیگر؛ انتخابات اعطای مقام است، و شبیه توکیل است و در بسیاری از موارد انتخاب کنندگان حق فسخ دارند که دسته جمعی شخص انتخاب شونده را از مقامش عزل کنند. [۷]

ضرورت برگزاری انتخابات در نظام اسلامی

باید تأکید نمود در حکومت الهی که حکومت انبیاء و امامان معصوم نیز جایگاه ویژه خود را دارد. آنان از طرف خداوند منصوب به این حکومتند و تمام خیر بندگان خدا را طالبند، هر چند آنها هم برای پیشرفت کار خود و جلب حمایت توده های مردم در بسیاری از مواقع از بیعتشان بهره می گرفتند و با آن رسمیت بیشتری به حکومت خود می بخشیدند. [۸] این معنا در حکومت پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و امیرمؤمنان علیه السلام به خوبی دیده می شود. [۹] البته امروزه نمایندگانی که از طریق انتخابات برای مسئولیت ها انتخاب می شوند عهده دار عقد پیمان خواهند شد و حضور آنها به منزله حضور جمیع افرادی است که در طرف پیمان هستند؛ ولی در گذشته که چنین انتخاباتی نبود رؤسای قبایل و سرشناس ها و افراد برجسته و معتبر آنها که به صورت یک نوع انتخاب طبیعی در میان آن گروه ظاهر شده بودند عهده دار عقد پیمان می شدند، به همین دلیل امام علی علیه السلام در آغاز یکی از پیمان نامه ها می فرماید [۱۰]: «این پیمان مورد قبول تمام اهل یمن و ربیعیه است حاضران آنها و عاقل و جاهل را فرا می گیرد» و به این ترتیب یک نوع پیمان الهی و مردمی محسوب می شود و در واقع نوعی مردم سالاری دینی است. [۱۱]

تفاوت انتخابات (دموکراسی) غربی و انتخابات اسلامی

در تبیین این مسأله مهم باید گفت در دموکراسی غربی که حکومت انتخاباتی است، خط قرمزی وجود ندارد و نامزدهای انتخاباتی با زد و بند، پول های هنگفت و تبلیغات گسترده ای که انجام می دهند که آفات آن را باید در میان گروه هایی همچون سیاه پوستان آمریکایی جستجو نمود که باید در کنار خیابان ها بخوابند که در نهایت صاحبان زرو زور بر مسند قدرت تکیه می زنند؛ اما در دموکراسی اسلامی، خط قرمز وجود دارد و از بسیاری از کارها باید پرهیز کرد. [۱۴] لیاقت برای حضور در مجلس، انتخاب افراد شایسته، عدم زد و بند با ثروتمندان محلی، عدم دروغ و وعده های نادرست، عدم تخریب دیگران، عدم اسراف و تبذیر، عدم ایجاد

پرونده ویژه انتخابات

توان اینگونه اذعان کرد که شرکت در انتخابات وظیفه ای شرعی، اجتماعی، اخلاقی و سیاسی است و باید با قدرت و قوت در آن حضور پیدا کنیم تا کشور حفظ شود. [۱۳]

شاخصه های انتخابات اسلامی

با این اوصاف باید تصریح نمود انتخابات باید به گونه ای باشد که در شأن جمهوری اسلامی باشد. [۱۶] بلکه مردم باید بر اساس معیارهای برخاسته از نظام ارزشی اسلام همچون تقوا، ایمان، علم، دانش، سابقه مبارزاتی، حضور در میدان های جهاد و شهادت و مانند آن، فرد مورد نظر خود را انتخاب کنند. [۱۷]

بی تردید نباید کارهایی که در انتخابات جوامع غربی با هدف کسب منافع شخصی و جناحی انجام می گیرد، در نظام اسلامی رخ دهد، زیرا این گونه کارها خلاف شرع است و با اخلاص و اخلاق سیاسی منافات دارد. مردم نیز باید بدانند افرادی که هزینه های هنگفتی برای انتخابات صرف می کنند و تنها منافع شخصی را در نظر دارند، اخلاصی در کارشان نیست و به آن ها باید سوء ظن داشته باشند. [۱۸]

هم چنین نباید در عرصه انتخابات، فرهنگ غربی و وعده های توخالی و عوام فریبی حاکم باشد؛ بلکه باید اصول اسلامی در تبلیغات و برنامه ها و هزینه ها رعایت شود و افراد مراعات این مسائل را بکنند. [۱۹]

باید مراقب بود تبلیغات از شکل اسلامی به شکل غربی منحرف نگردد، به عنوان نمونه آسیب تبلیغ و مسائل را بر خلاف واقع نشان دادن، اسراف و تبذیر به نحوی که اگر افرادی خودشان و ستادهای انتخاباتی شان پول های زیادی خرج کنند، این پرسش را برای مردم ایجاد می کند که به راستی این پول ها را از کجا آورده اند، و نیز غلو و افراط گویی همه و همه از جمله آسیب های انتخاباتی جوامع غربی است که باید از آنها اجتناب نمود. [۲۰]

هم چنین باید اذعان کرد در جامعه ای که نقاط مثبت و منفی در آن مشاهده می شود باید واقعیات را مطرح کرد، اما سیاه نمایی و بسط و گسترش یأس و ناامیدی غیر قابل پذیرش است.

قانون مداری مهمترین مولفه در انتخابات اسلامی

بدیهی است قانون شکنی از جمله چالش های انتخابات است، در حکومت اسلامی قوانین احترام شرعی دارد؛ چراکه از فیلتر شورای نگهبان میگذرد و ماهیت و رنگ اسلامی دارد، یقیناً وقتی قانونی تصویب شد احترام حکم شرعی را دارد و نباید با آن مخالفت کرد، قانون هایی که مسیر صحیح را طی کرده و جنبه مشروعیت پیدا کرده باید رعایت شود و شکستن آن درست نیست و نباید در برابر آن نق زد و بهانه گیری کرد. [۲۱]

من بیم دارم که برخی از کاندیداهایی که جامع شرایط نیستند و عدم احراز صلاحیت شامل آنها گردید شروع کنند به سم پاشی بر علیه نهادهای قانونی؛ که این رویکرد درست نیست که اگر مساله ای برخلاف میل ما بود قبول نکنیم و

مسائلی که مطابق میل ما است را قبول کنیم؛ این قانون گرایی نمیشود و با چنین وضعیتی سنگ روی سنگ بند نمی شود. [۲۲]

ضرورت مشارکت حداکثری در انتخابات

لازم به ذکر است مشارکت مردمی، بعنوان بازوی حکومت لازم است. لذا شرکت مردم در انتخابات مختلف، ضروری و سرنوشت ساز است [۲۳]، زیرا انتخابات سالم و پرشور از خواسته های نظام و انقلاب اسلامی است و هرچه حضور مردم در انتخابات افزایش یابد در عرصه بین المللی، ایران اسلامی سرفراز و قوی عمل خواهد کرد. [۲۴] از این رو به مردم توصیه می کنیم که در انتخابات حضور باشکوه و پرشوری داشته باشند. [۲۵]

از سوی دیگر اشخاص باید با قدرت بخشیدن به کشور، دشمنان را ناامید کنند؛ همانطوری که در راهپیمایی ۲۲ بهمن امسال پشت دشمن را لرزاندیم؛ باید مجدد این کار را در انتخابات انجام دهیم. [۲۶] گرچه علی رغم اینکه مشکلاتی از جمله تورم که مشکلاتی برای مردم ایجاد کرده وجود دارد و باید حل شود، لیکن مردم آن جایی که باید حضور داشته باشند حضور دارند و کارها و عرصه های سرنوشت ساز را رها نمی کنند و اگر امسال نیز استقبال و آرامش خوب باشد با حضور پر شور مردم، روز انتخابات روز عزای دشمنان نظام اسلامی خواهد بود. [۲۷]

لذا باید گفت حضور پرشور مردم در انتخابات موضوعیت دارد و همه باید در صحنه حاضر شوند، برای تحقق این مهم نباید تنگ نظری نشان داد و همان گونه که رهبر بزرگوار انقلاب تأکید کردند باید افرادی که معتقد به انقلاب و نظام هستند ولو اینکه سلیقه آنان موافق ما نیست را دعوت به حضور کرد. [۲۸] زیرا بدون استثنا مملکت برای همه است و

سلیقه های مختلف اعلام کاندیداتوری کرده‌اند؛ عدم شرکت در انتخابات بی‌اعتنایی به کشور و مردم است. مطمئناً اگر مردم حضور پرشور داشته باشند نقشه های دشمنان نقش بر آب می‌شود لذا عقل و شرع می‌گوید؛ برای صیانت از نظام حضور مردم بسیار موثر است [۲۹] از این رو ملت مسلمان ایران شرکت در انتخابات را یک عبادت بدانند و دعا می‌کنم که آینده خوبی در پیش روی ملت ایران باشد. [۳۰]

ضرورت انتخاب کاندیدای اصلح

شکی نیست که مردم باید افراد را بشناسند تا سبک و سنگین کرده و اصلح را انتخاب کنند و این فرع بر این است که اشخاص برای جامعه شناخته شوند و تبلیغات درست داشته باشند. [۳۱].

بسیار می‌شود که انسان در زندگی شخصی و رهبران، در زندگی اجتماعی بر سر دو راهی قرار می‌گیرند در این گونه موارد باید شجاعت انتخاب اصلح را داشته باشند، [۳۲] لذا باید فردی اصلح و مومن به مجلس راه پیدا کند و نماینده‌های باید برای تصدی و کالت مردم قدم به مجلس بگذارد که مورد اعتماد و امین و حافظ ناموس و کیان و آرمان های انقلاب باشد. [۳۳]

به تعبیر دیگر میتوان اینگونه تعبیر نمود، از نظر فقه اسلامی هرگز نباید با وجود «اصلح» به سراغ «صالح» رفت و یا با وجود «صالح» نباید به سراغ «غیر صالح» رفت [۳۴]، در حقیقت اصل «انتخاب اصلح» یکی از اصولی‌ترین شرایط برای انتخاب مدیران است [۳۵]، گاهی صالح و اصلح فاصله زیادی دارند، که اگر اصلح را رها کنند و سراغ صالح بروند عرف می‌گوید خیانت است. [۳۶]

بنابراین اگر صالحی باشد و اصلحی، باید سراغ اصلح رفت [۳۷] سفارش اینجانب به جناح ها و کاندیداهای مجلس این است که انتخابات را با خودخواهی آسیب پذیر نکنید بلکه کاندیداهای مجلس به نفع

افراد اصلح کنار بروند [۳۸]

هم چنین مردم نیز باید آگاهانه وارد این عرصه سرنوشت ساز شوند تا کاندیداهای اصلح انتخاب شوند [۳۹] زیرا اگر بی حساب و کتاب وارد انتخاب شده و گرفتار حب و بغض ها و جناح گرایی گردند قطعاً در تخلفات آن فرد منتخب، شریک اعمال او در آن چهار سال خواهند شد، لذا در یک کلام می‌گوییم فرد اصلح را انتخاب کنید. [۴۰]

تقوا ورزی و تمکین رأی شوری و نگهبان مهمترین شاخصه فرد اصلح

بدیهی است نخستین شرط در فرد اصلح این است که باید تقوا و دیانت در سطح بالا داشته باشد تا بتواند منافع مردم و کشور را حفظ کند و خدایی ناکرده در اختیار جناح یا گروه خاصی قرار ندهد، به مردم و نظام خیانت نکند، قوم و خویش پرستی نکند. [۴۱]

لذا کاندیداهای محترم تقوا را رعایت و از تخریب یکدیگر اجتناب کنند، به ویژه بعد از اینکه شورای محترم نگهبان تصمیم گرفت نباید اقدامی بر خلاف رأی و نظر این شورا انجام دهند. [۴۲] زیرا مردم به کسانی که اهل تخریب و بی تقوایی هستند رای نمی‌دهند و آنها را نمی‌بخشند. [۴۳]

پرهیز از وعده گرایی

قول ها و وعده های بی حساب و کتاب دادن درست نیست، دروغ نباید گفت، مردم وقتی می‌بینند کسی بی حساب و کتاب وعده تو خالی می‌دهد می‌فهمند این فرد بی تقواست و به او رای نمی‌دهند. [۴۴]

اجتناب از تنش زایی

نامزدهای انتخابات و حامیان آن‌ها در ستادهای تبلیغاتی شان باید مراقبت کنند تا فضای انتخابات خالی از تنش باشد؛ زیرا اگر تقوای اسلام را رعایت کنیم، هیچ مشکلی به وجود نخواهد آمد. [۴۵] انتخابات باید خالی از تنش و

درگیری باشد و جوانان ما نباید در فضای به وجود آمده در برابر هم قرار گیرند. [۴۶]

اخیرا در فضای مجازی تخریب هایی آغاز شده که بر مبنای انتخابات آمریکایی است و باید از آن دوری کرد، نباید کاری کنیم که انتخابات، سرچشمه اختلافات و عداوت ها در آینده شود و با اتمام انتخابات، کینه ها در سینه ها باقی بماند. [۴۷]

ساده زیستی و اجتناب از اسراف

بی شک کسانی که بخواهند برای جلب آرای مردم پول و خرج های بی حساب و کتاب کنند مردم می‌فهمند و مراقب هستند و به کسی رأی می‌دهند که به آنها خدمت کنند نه آنهایی که کیسه بدوزند و بخواهند سهمی برای آینده خود تامین کنند، باید توجه داشت که خرج های بی حساب و کتاب مردم را به شک میاندازد. [۴۸]

اخیرا برخی از نامزدها با بعضی از ثروتمندان محلی زد و بند کرده اند که این حرکت، انحراف از اصول اسلامی و از جمله گناهان کبیره است. [۴۹]

ملت شریف ایران مراقب باشند سرنوشت نظام و کشورشان را با هیچ چیز مبادله نکنند. [۵۰]

سخن آخر

در خاتمه باید تأکید کرد ان شاءالله بعد از اینکه مردم به خوبی در ۲۲ بهمن امتحان دادند در این انتخابات نیز این چنین خواهد بود و در صحنه حضور پیدا خواهند کرد. [۵۱]

بی تردید مردم در موعد مورد نظر انتخابات، در میدان آزمون جدیدی قرار می‌گیرند که امیدوارم همگان مصمم تر و متحد تراز همیشه، پای صندوق های رای رفته و رای خود را به صندوق ها بیندازند [۵۲] و با حضور پرشور در پای صندوق های رای بار دیگر دشمنان را ناکام سازند و امید آنها را به یاس تبدیل کنند. [۵۳]

هم چنین نباید از این چالش کلیدی غفلت نمود که مشکل بیکاری، تورم و رکود..واقعا غوغا می‌کند، در بسیاری از مسائل این مشکل، مردم را تحت فشار قرار داده است و نباید ساده از کنار آن گذشت،، لذا همه مسؤولان را به خدمت بیش از پیش و توجه به رفع مشکلات مردم از جمله حل مشکل بیکاری و رفع بحران رکود و تورم توصیه می‌کنم [۵۴] امیدواریم همگان اعم از کاندیداهای ستادها و حامیان نامزدهای انتخاباتی اصول اسلامی را رعایت کنند تا خداوند عنایت کند و با ورود افراد اصلح به مجلس مشکلات مردم رفع شده، نقاط ضعف برطرف شود و نقاط قوت تقویت گردد. [۵۵]

من همه کسانی که واقعاً به انتخابات سالم و پرشور و آینده خوبی برای کشور می‌اندیشند دعا می‌کنم. [۵۶] و امیدواریم انتخابات پرشور و حماسی توأم با آرامش در کشور برگزار شود و دشمنان اسلام و انقلاب هر چه بیشتر نسبت به توطئه های شومی که برای ضربه زدن به نظام مقدس جمهوری اسلامی طراحی کرده اند، مایوس و دلسرد شوند. [۵۷]

منابع و مآخذ:

- [۱] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، ۱۳۸۶/۱۲/۲۳.
- [۲] نماینده، کسی که از طرف شخصی اختیار انجام کاری را داشته باشد. (احکام خانواده؛ ص ۵۱).
- [۳] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه، مسجد اعظم، ۱۳۸۸/۰۳/۱۳.
- [۴] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه، مسجد اعظم، ۱۳۸۸/۱/۲۴.
- [۵] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه، مسجد اعظم، ۱۳۹۲/۰۸/۰۳.
- [۶] تفسیر نمونه؛ ج ۲۲؛ ص ۷۲.
- [۷] همان.
- [۸] پیام امام امیر المومنین علیه السلام؛ ج ۱۰؛ ص ۴۰۷.
- [۹] همان.
- [۱۰] پیام امام امیر المومنین علیه السلام، ج ۱۱، ص: ۴۱۴.
- [۱۱] پیام امام امیر المومنین علیه السلام، ج ۱۱، ص: ۴۱۵.
- [۱۲] پیام امام امیر المومنین علیه السلام؛ ج ۱۰؛ ص ۴۰۷.
- [۱۳] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج اصول، مسجد اعظم، قم؛ ۱۳۹۴/۱۱/۲۸.

[۱۴] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی؛ درس خارج اصول؛ مسجد اعظم، قم؛ ۱۳۹۴/۱۱/۲۸.

[۱۵] همان.

[۱۶] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی؛ ویژه نامه منشور اخلاقی انتخابات، اسفند ۱۳۸۶.

[۱۷] داستان یاران: مجموعه بحث های تفسیری حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی (مدظله)؛ ص ۱۶۱.

[۱۸] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی؛ ویژه نامه منشور اخلاقی انتخابات، اسفند ۱۳۸۶.

[۱۹] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در دیدار دبیرکل و اعضای شورای مرکزی حزب مؤتلفه اسلامی؛ فروردین ۱۳۹۲.

[۲۰] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی؛ درس خارج فقه؛ مسجد اعظم، قم؛ ۱۳۹۴/۲/۲۵.

[۲۱] همان.

[۲۲] همان.

[۲۳] والاترین بندگان، ص: ۱۶۴.

[۲۴] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه؛ مسجد اعظم، قم؛ ۱۳۸۸/۰۳/۱۶.

[۲۵] همان.

[۲۶] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه؛ مسجد اعظم، قم؛ ۱۳۹۴/۱۱/۲۹.

[۲۷] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی؛ درس خارج فقه؛ مسجد اعظم، قم؛ ۱۳۹۰/۱۲/۰۳.

[۲۸] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در دیدار دبیرکل و اعضای شورای مرکزی حزب مؤتلفه اسلامی؛ ۱۳۹۲/۰۱/۱۸.

[۲۹] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی؛ ۱۳۹۰/۱۲/۱۰.

[۳۰] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی؛ ۱۳۹۲/۰۳/۲۵.

[۳۱] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی؛ درس خارج فقه؛ مسجد اعظم، قم؛ ۱۳۹۲/۰۲/۲۵.

[۳۲] پیام امام امیر المومنین علیه السلام؛ ج ۲؛ ص ۶۱۴.

[۳۳] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی؛ ۱۳۹۰/۱۲/۱۰.

[۳۴] مدیریت و فرماندهی در اسلام؛ ص ۵۰.

[۳۵] مدیریت و فرماندهی در اسلام؛ ص ۱۲۷.

[۳۶] کتاب النکاح؛ ج ۲؛ ص ۳۴.

[۳۷] همان.

[۳۸] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی؛ ۱۳۸۶/۱۱/۱۳.

[۳۹] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی؛ ۱۳۸۶/۱۲/۰۹.

[۴۰] استفتاءات جدید؛ ج ۱؛ ص ۳۰۱.

[۴۱] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی؛ درس خارج فقه؛ مسجد اعظم، قم؛ ۱۳۹۲/۰۳/۰۸.

[۴۲] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه؛ مسجد اعظم، قم؛ ۱۳۹۲/۱۲/۰۳.

[۴۳] همان.

[۴۴] همان.

[۴۵] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه؛ مسجد اعظم، قم؛ ۱۳۳۸/۰۳/۱۶.

[۴۶] همان.

[۴۷] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج اصول؛ مسجد اعظم، قم؛ ۱۳۹۴/۱۱/۲۹.

[۴۸] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه؛ مسجد اعظم، قم؛ ۱۳۹۰/۱۲/۰۳.

[۴۹] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج اصول؛ مسجد اعظم، قم؛ ۱۳۹۴/۱۱/۲۹.

[۵۰] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در پاسخ به استفتایی در مورد تبلیغات انتخاباتی، ۱۳۹۰/۰۴/۱۶.

[۵۱] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه؛ مسجد اعظم، قم؛ ۱۳۹۰/۱۲/۰۳.

[۵۲] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه؛ مسجد اعظم، قم؛ ۱۳۹۲/۰۳/۰۸.

[۵۳] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه؛ مسجد اعظم، قم؛ ۱۳۹۰/۱۲/۰۳.

[۵۴] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه؛ مسجد اعظم، قم؛ ۱۳۹۰/۱۲/۱۷.

[۵۵] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه؛ مسجد اعظم، قم؛ ۱۳۹۲/۰۲/۲۵.

[۵۶] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در دیدار رییس مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی؛ ۱۳۹۲/۰۲/۰۴.

[۵۷] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، در دیدار استاندار قم و اعضای ستاد انتخابات استان؛ ۱۳۹۰/۱۲/۰۹.

تأملی در نشانه شناسی پیروزی انقلاب اسلامی ایران از منظر معظم له

امیدواریم همه شاکر نعمت انقلاب اسلامی باشیم تا خداوند تبارک و تعالی این نعمت را برای همه پایدار بدارد و بتوانیم تا ظهور حضرت ولی عصر(عجل الله تعالی فرجه الشریف) در سایه آن زندگی مادی و معنوی خوبی داشته باشیم، هم چنین امیدواریم خداوند به همه ما بصیرت بدهد که از نعمت هایی که نصیب ما شده پاسداری و بتوانیم انقلاب اسلامی ایران را حفظ کنیم

در سالروز پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی ایران قرار داریم که با زعامت و رهبری امام فقید، خمینی کبیر(قدس سره) به وقوع پیوست [۱]، لذا در وهله نخست باید این ایام را گرامی داشت و به ملت ایران تبریک گفت، [۲] هم چنین لزوم حفظ و تقویت این دستاورد عظیم یعنی پیروزی انقلاب را مطالبه نمود، لیکن ناگفته پیداست ضرورت تبیین دستاوردهای انقلاب اسلامی از سوی رسانه های گروهی برای اقشار مختلف مردم به ویژه نسل جوان غیر قابل انکار است؛ [۳] لذا باید گفت دهه مبارک فجر دهه آشنا ساختن نسل جوان با ارزش های والای انقلاب است، بلکه باید ابعاد و نشانه های پیروزی انقلاب اسلامی را در دهه فجر برای مردم به ویژه نسل جوان تشریح نمود و صاحب نظران از جهت تاریخی، سیاسی و دیگر ابعاد انقلاب را مورد تحلیل و واکاوی قرار دهند. [۴]

بنابراین در ابتدا باید این پرسش کلیدی

را مطرح نمود که چرا و با بهره گیری از چه مولفه ها و نشانه هایی انقلاب اسلامی به پیروزی رسید؟ بی شک در ایام سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی باید روی این عوامل که باعث پیروزی، تثبیت و تداوم انقلاب اسلامی شد، تفکر نمود [۵].

دین گرایی شاخصه کلیدی در پیروزی انقلاب اسلامی

بی شک ایمان و اعتقادات مذهبی و اسلامی مایه پیشرفت و حصول انقلاب اسلامی است، که اگر نبود هرگز به جایی نمی رسیدیم. [۶]

لذا یکی از برکات انقلاب اسلامی ایرانکه دستاورد خون هزاران شهید مظلوم است اقبال عمومی مردم به معارف و احکام دینی می باشد. لذا هنگامی که انقلاب اسلامی ایران به ثمر نشست و نخستین حکومت اسلامی انقلابی تشکیل شد؛ همگی در غرب انگشت حیرت بر دهان نهادند؛ که مگر می شود مذهب زمام حکومت را به دست گیرد؟ چگونه ممکن است دین جواب گوی تمام نیازهای عصر و زمان ما باشد؟ لیکن دیدند این حکومت ریشه دار و باثبات است، [۷] از این رو پس از پیروزی انقلاب اسلامی بسیاری از سنت های حسنه دینی احیا شد، به نحوی که اگر مساجد نبود انقلاب اسلامی نیز به ثمر نمی نشست لذا با پیروزی انقلاب اسلامی به رهبری امام راحل، مساجد بتدریج به اوضاع نخست خود باز گشت گرچه تا رسیدن به نقطه مطلوب فاصله است. [۸]

بنابراین انقلاب اسلامی ایران که پیروزی بر ارتش نیرومند شاه و قدرت های عظیمی که از او حمایت می کرد برای هیچ کس باور کردنی نبود لیکن این مرز خیالی را در هم شکست، و کار برد عظیم مسائل مذهبی و اخلاقی را در زمینه های سیاسی اجتماعی کاملاً آشکار ساخت، [۹] بدین ترتیب فشارها تهدیدها و تحریم های غرب علیه مردم و جمعیتی

پیوندهای ویژه انقلاب اسلامی

که از اعتقادات دینی بالا برخوردار می باشند نتوانست انقلاب را متزلزل کند. [۱۰]

گفتنی است هنگامی که انقلاب اسلامی ایران به ثمر نشست متوجه شدند عامل اصلی این انقلاب، که بزرگترین حرکت اجتماعی قرن لقب گرفت، دین مقدس اسلام بوده است، [۱۱] ورود قرآن به زندگی مردم انگیزه های دینی فراوان در میان ملت همه و همه به برکت انقلاب اسلامی و انقلاب نیز به برکت دین و اسلام است. [۱۲]

رهبری بی بدیل امام خمینی(ره)؛ نشانه پیروزی و عزتمندی انقلاب اسلامی

باید اذعان کرد پیروزی انقلاب اسلامی ایران بر قدرت های غرب و شرق ثابت کرد که بدون تکیه بر این قدرتها می توان مستقل و سربلند بود و در برابر دولت های زورگوی جهان ایستاد این به برکت وجود امام راحل بود که نصیب این کشور شد و باید قدردان آن بود. [۱۳]

گفتنی است پیروزی انقلاب اسلامی ایران به حکم حاکمیت و عقلانیت امام، حاکی از این مسأله مهم است که امام الگوی انقلاب اسلامی را از انقلاب پیامبر(صلی الله علیه و آله وسلم) استنباط، اخذ و

جهانیان پیروز نمی شد از این رو امام راحل با انقلاب اسلامی، عزت و آبرو را برای کشور به منصفه ظهور رساند. [۱۶]

قطع وابستگی به قدرت های استکباری

بی تردید دیده گرفتن و چشم بستن به روی برکات و دستاوردهای بی بدیل انقلاب اسلامی بی انصافی است، زیرا با پیروزی نظام مقدس اسلامی، وابستگی کشور به بیگانگان قطع شد؛ در ارتش ما مستشاران آمریکایی حضور داشتند، ارتش کشوری که دست بیگانه باشد، معلوم است که چه وضعی خواهد داشت. هم چنین قبل از انقلاب بیگانگان بر ما حکومت می کردند، نمایندگان مجلس ما در سفارتخانه های بیگانه تعیین می شدند، دستوری از بالا داده می شد و همان دستور نیز در مملکت پیاده و اجرایی می شد. و این مساله بسیار ذلیلانه و اوج بدبختی بود. [۱۷]

لذا شایسته است روی عوامل نگهدارنده انقلاب اندیشید و در عین حال که می توانیم تعامل با خارج را تداوم بخشید لیکن باید از وابستگی به اجانب اجتناب کرد. [۱۸]

مبارزه طلبی با مظاهر فساد و فحشاء در رژیم پهلوی

باید تصریح نمود قبل از انقلاب مراکز فساد در کشور غوغا می کرد، غارت ثروت و منابع ایران از جمله مهترین چالش در زمان طاغوت محسوب می شد، اضافه بر این موارد، مسائل ضد ارزشی اسلامی نیز بیداد می کرد، به قول برخی تعداد مشروب فروشی ها در تهران بیش از نانوائی ها بود و مفاسد دیگر نیز غوغا می کرد. [۱۹]

دستگاه رژیم آلوده به مفاسد بسیاری بود، چه عیاشی ها و برنامه ها و مفاسدی که همه این مسائل در آن زمان بیداد می کرد؛ برآستی دردآور است که در کشورهای غربی و غرب زده، قبل از انقلاب اسلامی، بیشترین اسم و شهرت و آوازه و

پول و درآمد و موقعیت برای زنان آلوده و بی بندوباری بود که به نام «هنرمند و هنرپیشه»، معروف شده بودند، و هر جا قدم می نهادند گردانندگان این محیط آلوده برای آنها سر و دست می شکستند و قدمشان را خیر مقدم می دانستند! [۲۰] لیکن حضرت امام(ره) این مفاسد را دید، به غیرت اسلامی ایشان برخورد و وظیفه شرعی خود را قیام دید. لذا باید خدا را شاکر بود که آن بساط برچیده شد، و زن از صورت ابتذال سابق و موقعیت یک عروسک فرنگی و کالای بی ارزش درآمد و شخصیت خود را بازیافت، حجاب بر خود پوشید اما بی آنکه منزوی شود و در تمام صحنه های مفید و سازنده اجتماعی حتی در صحنه جنگ با همان حجاب اسلامی ظاهر شد. [۲۱]

بنابراین ارزش های انقلاب نباید کمرنگ شود، مساله حجاب، عفت، مسائل اخلاقی و دیگر ارزش های اسلامی و انقلابی نباید در رسانه ها و صدا و سیما و جامعه کمرنگ شود. [۲۲]

اتحاد و انسجام مردمی زمینه ساز پیروزی انقلاب اسلامی

بدیهی است حمایت های مردم در برهه های مختلف از مهم ترین عوامل برقراری نظام مقدس جمهوری اسلامی است، لذا وحدت و اتحاد و انسجام مردم یکی از عوامل مهم در پیروزی انقلاب اسلامی به شمار می رود به نحوی که همبستگی و اتحاد مردم و قاطعیت و شجاعت و اخلاص حضرت امام(ره) مانع از ضربه دشمنان به انقلاب اسلامی گردید. [۲۳]

حال با این تفاسیر باید گفت ما باید این اتحاد و همدلی را حفظ کنیم، در شرایطی که دشمنان خارجی برای ما خط و نشان می کشند کدام عقل سلیمی اجازه می دهد به اختلافات دامن بزنیم و سلیقه های شخصی را حاکم قرار بدهیم؟! لذا اتحاد مردم باعث پیشرفت شد، و برای نگهداری این انقلاب باید روی همان عوامل محدثه تکیه و تاکید کرد. [۲۴]

نقش کلیدی حوزه و مرجعیت در پیروزی انقلاب اسلامی

تردید نیست که انقلاب اسلامی برخاسته از حوزه ها و مرجعیت است، یقیناً حوزه در عین حال که از استقلال کامل برخوردار است لیکن حامی و پشتیبان نظام مقدس اسلامی است، لذا حوزه ها باید پاسدار و پشتیبان نظام اسلامی باشند، چرا که اگر این پشتوانه از بین برود، امیدی به دوام نظام نخواهد بود. [۲۵]

ایمان؛ اخلاص؛ فداکاری

بهره گیری انقلابیون از مولفه فداکاری و اخلاص و ایمان در جریان قیام علیه رژیم پهلوی غیر قابل انکار است، لذا باید با صدای بلند فریاد زد ما ایرانیان آثار ایمان را در طول انقلاب اسلامی، با تمام وجود لمس نموده ایم. آنچه که ما را در مقابل استکبار جهانی پیروز کرد ایمان جوانان غیور ما بود. [۲۶]

هم چنین نیت های خالص از دیگر عوامل و نشانه های تحقق پیروزی انقلاب اسلامی است لذا به جرأت می توان مدعی گردید در روند پیروزی انقلاب اسلامی نیت آلوده نبود، زیرا وقتی نیت آلوده شود یقیناً نتیجه ای عائد نمی شود و در مقابل لطف الهی هم برچیده می شود. [۲۷]

دیگر شاخصه مهم در پیروزی انقلاب اسلامی را می توان در آمادگی کامل برای فداکاری به هر قیمت برای اسلام دانست. [۲۸] گرچه همه این فضایل ارزشمند را حضرت امام به ملت تقدیم کرد و مدیون آن بزرگوار هستیم [۲۹].

لیکن اگر بخواهیم این انقلاب باقی بماند باید این اصول را حفظ کنیم [۳۰].

انقلاب اسلامی؛ معیار بنیادین گفتمان بیداری اسلامی

نگاه منصفانه نشان می دهد که انقلاب اسلامی نقشه سیاسی و معادلات منطقه را عوض کرد، خوشبختانه ایران به ام القرای شیعیان و مسلمانان جهان تبدیل گردید، بسیاری از مسلمانان پناهگاه خود را ایران

اسلامی می دانند و صریحاً تأکید می کنند در بیداری اسلامی از انقلاب ایران الگو گرفته اند و این افتخاری بزرگ است، حتی دشمنان اسلام نیز به نقش انقلاب اسلامی در تحولات منطقه اذعان دارند و ایران را گام اول حرکت در این راستا می دانند. [۳۱]

بدیهی است نظام اسلامی بدون چشم داشت تجربیات ارزشمند انقلاب اسلامی را در اختیار خیزش های اسلامی قرار خواهد داد زیرا با تحقق این مهم می توان از انحراف در مسیر بیداری اسلامی جلوگیری نمود تا در مسیر درست حرکت کنند.

این که دشمن می خواهد نشان دهد که ایران اسلامی در انقلاب های منطقه به دنبال توسعه طلبی است لیکن اعلام می کنیم به برکت انقلاب اسلامی، ایران به دشمنان امت اسلامی باج نمی دهد، بلکه هیچ چشم داشتی در هیچ کشور منطقه ندارد و دنبال حکومت، نفوذ و به دست آوردن خاکی از سرزمینی ندارد، بلکه ما می خواهیم که این کشورها همچون سوریه و عراق و کشورهای دیگر از بند جنایات گروه ها و جریان های تروریستی تکفیری و نقشه های شوم قدرت های استکباری آزاد شوند. [۳۲]

علمای کشورهای اسلامی باید بدانند که تکیه بر مسائل ملیتی در مبارزه با استکبار نمی تواند اثر گذار باشد، باید مردم را حول اسلام گرد هم آورد و با استفاده از احساسات دینی، انقلاب ها را در مسیر اسلامی حفظ کرد لذا آقایان (قرضاوی و رییس الازهر...) بیایند و بنشینیم تا ثابت کنیم اگر انقلاب اسلامی ایران نبود هرگز انقلاب های منطقه شکل نمی گرفت. [۳۳]

شهادت طلبی مولفه حیاتی در پیروزی انقلاب اسلامی

در ترسیم پیروزی انقلاب اسلامی همه سال و هر ماه بلکه هر روز، خاطره شهیدان انقلاب زنده می شود و بر آنها درود می فرستند [۳۴]، زیرا شهادت مولفه ای است

که کاربرد آن از هر سلاحی بیشتر، و تاثیر آن از همه برتر است و عاملی است که می تواند خطرناکترین و وحشتناکترین سلاح های عصر و زمان ما را در هم بشکند، [۳۵] چنان که در تاریخ انقلاب اسلامی کشور ما ایران با کمال وضوح این حقیقت را با چشم دیدیم که عشق به شهادت علی رغم تمام کمبودهای ظاهری عامل پیروزی سربازان اسلام در برابر قدرت های بزرگ شد. [۳۶]

لذا دکتر «مایکل برانت» یکی از معاونان سابق سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا (سیا) در یک گفتگو با اشاره به جلسات سری مقامات سازمان سیا و نماینده سرویس اطلاعاتی انگلیس می گوید: «ما به این نتیجه رسیدیم که پیروزی انقلاب اسلامی ایران فقط نتیجه سیاست های اشتباه شاه در مقابله با این انقلاب نبوده است، بلکه عوامل دیگری مانند ... استفاده از فرهنگ شهادت دخیل بوده؛ که این فرهنگ از هزار و چهار صد سال پیش توسط نوه پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله وسلم) امام حسین (علیه السلام) بوجود آمده و هر ساله با عزاداری در ایام محرم این فرهنگ ترویج و گسترش می یابد». [۳۷]

لذا با این تفاسیر باید گفت فراموشی یاد و آرمان های شهدا از آفات و تهدیدات فرا روی انقلاب است. [۳۸]

حق گرایی؛ باطل ستیزی

نباید فراموش نمود اساس انقلاب اسلامی انقلاب ارزش هاست، [۳۹] و اگر مسلمانان امروز در شرائطی سخت و ناگوار تحت فشار دشمنان بیرحم و خونخوار قرار گرفته اند به خاطر همین است که آن ارزش های اصیل را رها ساخته، بار دیگر ارزش های جاهلی در میان آنان رونق گرفته است. مقیاس شخصیت مال و مقام دنیا شده، و علم و تقوا و فضیلت را به فراموشی سپرده اند، در زرق و برق مادی فرو رفته، و از اسلام بیگانه شده اند، و تا چنین است باید کفاره این خطای بزرگ را بپردازند. [۴۰]

لیکن اینکه در ایام دهه فجر انقلاب

اسلامی ایران آیه شریفه «جاء الحق وزهق الباطل إن الباطل كان زهوقاً» [۴۱]، [۴۲] زیاد تکرار می شود بدان جهت است که حکومت طاغوت که باطل و مروج فساد، فحشا، وابستگی، ویرانی و حیف و میل کردن بیت المال بود رفت، و حکومت اسلامی که حق است آمد و جایگزین آن شد. و هر چه حکومت اسلامی عادلانه تر و کاملتر باشد و بیشتر در مسیر دین گام بر دارد به همان اندازه کسب حقانیت می کند. [۴۳]

سخن آخر

در خاتمه باید گفت عواملی که انقلاب را به ثمر رساند ضامن بقای انقلاب است، [۴۴] لذا انقلاب اسلامی را آسان به دست نیاورده ایم که آسان از دست دهیم، [۴۵] بلکه انقلاب اسلامی محکم تر از گذشته سر جای خود ایستاده است، [۴۶] بدین ترتیب باید قدر انقلاب را بدانیم و در حفظ آن کوشا باشیم و اجازه ندهیم ارزش های دینی و انقلابی در جامعه کمرنگ شود. [۴۷]

امیدواریم همه شاکر نعمت انقلاب اسلامی باشیم تا خداوند تبارک و تعالی این نعمت را برای همه پایدار بدارد و بتوانیم تا ظهور حضرت ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) در سایه آن زندگی مادی و معنوی خوبی داشته باشیم، [۴۸] هم چنین امیدواریم خداوند به همه ما بصیرت بدهد که از نعمت هایی که نصیب ما شده پاسداری و بتوانیم انقلاب اسلامی ایران را حفظ کنیم. [۴۹]

بار الها! آن چنان در پرتو آگاهی به قرآن قلب ما را روشن و فکر ما را توانا کن که در میان بندگان تفرقه نیندازیم و انقلاب اسلامی خود را به پرتگاه خطر نکشانیم. [۵۰]

منابع و مأخذ:

- [۱] اخلاق اسلامی در نهج البلاغه (خطبه متقین)؛ ج ۲؛ ص ۳۹۲.
- [۲] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه، مسجد اعظم قم، ۱۳۸۹/۱۱/۲۰.
- [۳] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس

خارج فقه، مسجد اعظم قم، ۱۳۹۴/۱۱/۱۵.

[۴] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه، مسجد اعظم قم، ۱۳۸۸/۱۱/۱۳.

[۵] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه، مسجد اعظم قم، ۱۳۹۴/۱۱/۱۵.

[۶] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه، مسجد اعظم قم، ۱۳۸۹/۱۱/۲۰.

[۷] پیام قرآن؛ ج ۱۰؛ ص ۴۶.

[۸] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، اختتامیه سومین جشنواره سراسری اعتکاف در قم، ۱۳۹۳/۰۲/۱۹.

[۹] خطوط اقتصاد اسلامی؛ ص ۶۳.

[۱۰] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه، مسجد اعظم قم، ۱۳۹۳/۱۱/۲۱.

[۱۱] سوگندهای پر بار قرآن؛ ص ۵۳.

[۱۲] بیانات حضرت آیت الله مکارم شیرازی، در سالروز شهادت حضرت فاطمه زهرا(س)، ۱۳۹۱/۰۲/۰۶.

[۱۳] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در دیدار مسئولان و مدیران مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(ره) دفتر قم، ۱۳۸۹/۰۳/۰۸.

[۱۴] همان.

[۱۵] همان.

[۱۶] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه، مسجد اعظم قم، ۱۳۹۴/۰۱/۱۹.

[۱۷] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه، مسجد اعظم قم، ۱۳۹۳/۱۱/۱۵.

[۱۸] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه، مسجد اعظم قم، ۱۳۹۴/۱۱/۱۴.

[۱۹] همان.

[۲۰] تفسیر نمونه؛ ج ۱۴؛ ص ۴۴۶.

[۲۱] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه، مسجد اعظم قم، ۱۳۹۴/۱۱/۱۴.

[۲۲] بیانات حضرت آیت الله مکارم شیرازی، در سالروز شهادت حضرت فاطمه زهرا(س)، ۱۳۹۱/۰۲/۰۶.

[۲۳] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه، مسجد اعظم قم، ۱۳۹۴/۱۱/۱۴.

[۲۴] همان.

[۲۵] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در دیدار جمعی از مدیران مناطق و استان ها و معاونین مرکز مدیریت حوزه علمیه خاوران؛ ۱۳۸۹/۰۸/۳۰.

[۲۶] سوگندهای پر بار قرآن؛ ص ۵۴۲.

[۲۷] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه، مسجد اعظم قم، ۱۳۹۲/۱۱/۱۶.

[۲۸] همان.

[۲۹] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه، مسجد اعظم قم، ۱۳۹۳/۱۱/۱۵.

[۳۰] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه، مسجد اعظم قم، ۱۳۹۲/۱۱/۱۷.

[۳۱] همان.

[۳۲] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در دیدار اعضای فراکسیون بیداری اسلامی مجلس شورای

اسلامی، ۱۳۹۰/۰۶/۲۹.

[۳۳] همان.

[۳۴] تفسیر نمونه؛ ج ۱۰؛ ص ۲۸۳.

[۳۵] تفسیر نمونه؛ ج ۱؛ ص ۵۲۲.

[۳۶] همان.

[۳۷] عاشورا ریشه ها، انگیزه ها، رویدادها، پیامدها؛ ص ۷۳.

[۳۸] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در دیدار رئیس سازمان نشر آثار و ارزش های مشارکت روحانیت در دفاع مقدس، ۱۳۹۳/۰۴/۰۴.

[۳۹] تفسیر نمونه؛ ج ۲۱؛ ص ۶۰.

[۴۰] همان.

[۴۱] اسراء، آیه ۸۱؛ ترجمه: «حق آمد و باطل نابود شد؛ زیرا باطل نابود شدنی است».

[۴۲] اهداف قیام حسینی؛ ص ۶۴.

[۴۳] همان.

[۴۴] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه، مسجد اعظم قم، ۱۳۹۴/۱۱/۱۵.

[۴۵] بیانات حضرت آیت الله مکارم شیرازی، در سالروز شهادت حضرت فاطمه زهرا(س)، ۱۳۹۱/۰۲/۰۶.

[۴۶] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه، مسجد اعظم قم، ۱۳۹۴/۱۱/۱۴.

[۴۷] بیانات حضرت آیت الله مکارم شیرازی، در سالروز شهادت حضرت فاطمه زهرا(س)، ۱۳۹۱/۰۲/۰۶.

[۴۸] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه، مسجد اعظم قم، ۱۳۸۹/۱۱/۲۰.

[۴۹] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه، مسجد اعظم قم، ۱۳۹۲/۱۱/۱۶.

[۵۰] تفسیر نمونه؛ ج ۱۰؛ ص ۲۵۵.

راهکارها و راهبردهای مقابله با جریان های تکفیری از منظر معظم له

در عصر کنونی جنایات گروه هاو جریان های تکفیری به عنوان بزرگترین تهدید برای بشریت امروز فارغ از نوع دین و ملیت آنه مورد نظر است، [۱] تکفیری هایی که باید آنها را جنایت کار ترین افراد تاریخ بشر و محصول شجره خبیثه وهابیت دانست. [۲]

بی شک جریان های تروریستی تکفیری یک نوع احساس نا امنی به جهت مقید نبودن به هیچ قانونی، نداشتن برنامه انسانی و اخلاقی در تمام دنیا به وجود آورده اند و به صغیر و کبیر رحم نمی کنند. [۳] از این رو برخی تکفیری ها را به خوارج صدر اسلام تشبیه می کنند در حالیکه خوارج پیشین چنین جنایاتی را مرتکب نمی شدند، آنها این همه کشتار و تخریب وحشتناک به راه نینداختند، زنان غیر مسلمانان را به بازار نبردند و نفروختند، فحشای زشتی به نام جهاد نکاح به راه نینداختند و مساجد و قبور مقدس را تخریب نکردند. [۴] لذا باید گفت خوارج امروز، به مراتب از خوارج صدر اسلام خطرناک تر و زیان بارترند [۵]، اما پرسش اساسی این است که به راستی تا چه زمانی باید شاهد ریختن خون مسلمانان و هتک نوامیس مسلمانان باشیم؟ [۶] از این رو باید تلاش نمود در راستای استفاده از تاکتیک ها و راهبردهای نوین در مقابله موثر و هدفمند با جریان های تکفیری عمل نمود. [۷]

مقابله علمی؛ مهترین شاخصه در مواجهه علمای اسلامی با جریان های تکفیری

بدیهی است مبارزه فکری و فرهنگی با گروه ها و جریان های تکفیری و سلفی باید گسترش یابد، [۸] بلکه باید به فکر خشکاندن اندیشه و تفکر داعشی بود. [۹] از این رو باید ریشه افکار تکفیری را بیشتر بشناسیم و با دلایل منطقی آنها را پاسخ دهیم. [۱۰]

گفتنی است اگر تنها به گزینه نظامی در مقابله با جریانهای افراطی و تکفیری اکتفا شود شاید در یک نقطه بتوان آن را خاموش کرد اما در نقطه ای دیگر این آتش زبانه خواهد کشید، [۱۱] لذا برای جلوگیری از پیوستن جوانان به این گروه ها، انجام کار فرهنگی و عقیدتی در همه کشورها امری حیاتی است. [۱۲]

با این تفاسیر علمای اسلام باید دست در دست هم، ریشه افکار انحرافی جریان های تکفیری را بسوزانند [۱۳] همچنین علمای مذاهب اسلامی باید با صدای بلند از تکفیر براثت جویند و دامان اسلام را از لوث افکار تکفیری ها بشویند. [۱۴]

بدین ترتیب یکی از راهبردهای مهم در تحقق مقابله علمی با جریان های تکفیری می تواند در انتقال آثار و محصولات علمی و فرهنگی کنگره بین المللی مقابله با جریان های افراطی و تکفیری که به زبان های مختلف نیز منتشر شده است متمرکز گردد، لذا شایسته است سفرای خارجی مقیم تهران با دعوت از روشنفکران و اندیشمندان و مسئولین فرهنگی کشورهای خود، در راستای استفاده و بهره گیری از این منابع ارزشمند اقدام نمایند. [۱۵]

هم چنین می توان کتاب هایی که در موضوع نقد جریان های تکفیری منتشر شده است را در مدارس و دانشگاه ها برای نوجوانان و جوانان تدریس کرد و آنها را راجع به تفکر انحرافی تکفیر روشن نمود. [۱۶]

تاسیس شبکه ماهواره ای؛ راهبرد بنیادین در مقابله با جریان های تکفیری

نباید فراموش نمود مقابله با تکفیر

پیونده ویژه خطر جریان های تکفیری

نیازمند کار فکری و رسانه ای است، [۱۷] لذا برای دفع کامل جریان های تکفیری لازم است رسانه های گروهی جهان اسلام نقش فعال تری در این زمینه ایفا کنند و برای تضعیف گروه های تکفیری حرکت منسجمی را آغاز کنند. [۱۸] زیرا دشمنان اسلام، تکفیری ها را به عنوان مسلمان به دنیا معرفی می کنند، به عنوان نمونه آنها در رسانه های خود عمداً از داعش با عنوان دولت اسلامی یاد می کنند در صورتی که آنها نه دولت دارند و نه اسلامی هستند. [۱۹]

بنابراین برای برون رفت از این وضعیت بغرنج و بحرانی در جهان اسلام، پیشنهاد ما راه اندازی شبکه های ماهواره ای به زبان های مختلف برای مقابله علمی و فرهنگی با این پدیده خطرناک است که همه کشورهای اسلامی هم در آن سهیم باشند، ما نیز حاضریم در تشکیل این شبکه تلویزیونی جهانی شرکت کنیم و به نوبه خود کمک خواهیم کرد تا ماهیت واقعی شعارهای به ظاهر فریبنده و جذاب تکفیری ها آشکار شود. [۲۰]

خیزش جهانی جوامع بشری عنصر کلیدی در مقابله با جریان های تکفیری در تبیین این مسأله باید گفت عداوت و دشمنی تکفیری ها تنها با شیعیان و پیروان مکتب اهل بیت (علیهم السلام) نمی شناسند، لذا از همه رهبران سیاسی

نیست بلکه این جریان های تکفیری با تمام مذاهب اسلامی که با عقاید آنان موافق نباشند، مخالفند و خون آنان را هدر می دانند، زیرا تکفیری ها معتقدند که اگر کسی در مذهب وهابیت داخل نشود، نزد ما کافر به خداوند است و همه مسلمانان باید با آنها وارد جنگ شوند؛ بدین ترتیب این رویکرد گروه های تکفیری اعلان جنگ به همه مردم دنیا است، لذا جماعت تکفیری یک نوع احساس ناامنی در تمام دنیا به وجود آورده است [۲۱] به نحوی که هیچ کشوری حتی عربستان از خطر تکفیری ها در امان نیست. [۲۲] لذا دنیا باید برای رفع این معضل بزرگ بسیج شود چرا که اگر این جریان ادامه پیدا کند دامن سایر کشورهای که امروز عملاً با آن درگیر نیستند را نیز خواهد گرفت. [۲۳]

در تشریح این موضوع باید تأکید نمود اگر حمایت های مالی و تدارکاتی و تسلیحاتی برخی کشورهای غربی و دولت های سرسپرده منطقه نبود، یقیناً گروه داعش و امثال آن امکان ادامه حیات و جنایت و خونریزی وسیع پیدا نمی کردند. [۲۴] گرچه فتنه تکفیر به زودی دامنگیر کشورهای غربی را نیز خواهد گرفت همانگونه که آثارش ظاهر شده است زیرا تکفیری ها هیچ حد و مرزی را نمی شناسند، لذا از همه رهبران سیاسی

دنیا می خواهیم تا کشورهایی را که از گروه های تکفیری حمایت مالی و سیاسی و رسانه ای می کنند مورد تحریم و فشار قرار دهند، [۲۵] گرچه دیگر دنیا علیه تکفیر همصدا شده است [۲۶]، جوامع بشری فهمیده اند که تکفیری ها از ما نیستند، بلکه اسلام دین وحدت و صمیمت و مسالمت است و این جنایات از اسلام مبرّی است و لذا همگان اذعان کردند این گونه حرکات و جنایات از غیر اسلامی است و نمی شود وصله خشونت را به اسلام چسباند. [۲۷]

حال همانگونه که نظام اسلامی برای نجات همه بشریت از خطر جریان های تکفیری تلاش می کند دیگر کشورها نیز باید برای مقابله با تفکر تکفیری دست به دست هم دهند. [۲۸]

تبیین اسلام واقعی مهمترین مولفه در مقابله با اسلام تکفیری

بی تردید نفوذ و ظرفیت عظیم اسلام در نفوذ در جان و قلب توده های مردم در جوامع بشری غیر قابل انکار است، [۲۹] لیکن جریانات افراطی و تکفیری چهره اسلام را مخدوش می کنند و جنایات خود را با نام اسلام انجام می دهند. [۳۰]

شکی نیست که امروزه مهمترین معضل جهان اسلام، سلفی های تکفیری هستند که با اعمال وحشیانه خود ضربه سنگینی بر پایه های اسلام، آبرو و حیثیت مسلمین در جهان وارد می کنند و اسلامی را که آیین رحمت و محبت است، آیین خشونت و خونریزی و قساوت و بی رحمی معرفی می کنند [۳۱]. که این مسأله بهانه به دست مروجان اسلام ستیزی داده و سبب گسترش اسلام هراسی در جهان می گردد. [۳۲]

لذا لازم است همه مسلمانان و غیر مسلمانان را نسبت به تعالیم نورانی اسلام آشنا سازیم و جلوی جنایات و خونریزی های تکفیری ها بگیریم. [۳۳] که برای تحقق این امر باید اثبات کنیم کسانی که اسلام را دین خشونت و کشتار معرفی

می کنند از ما نیستند. [۳۴] باید باید با شناساندن چهره صحیح از اسلام به دنیا که دین رأفت و رحمت و محبت است، این تلقی را که اسلام مساوی با آدمکشی است، از اذهان جهانیان پاک کنیم و شیعه و سنی باید در این هدف با یکدیگر مشارکت کنند، [۳۵] زیرا پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) رحمتی برای همه عالمیان بوده و هست اما تکفیری ها مصداق «وحشت للعالمین» محسوب می شوند. [۳۶] بنابراین می توان به همه مردم جهان اعلام کرد اسلامی که پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) به ارمغان آورده است با آنچه گمراهان تکفیری بی خبر می گویند در تعارض کامل است و هیچ ارتباطی میان این دو نیست. [۳۷]

اتحاد امت اسلامی؛ مولفه حیاتی در مقابله با جریان های تکفیری

تردید نیست که بزرگ ترین خطری که در حال حاضر وحدت و انسجام امت اسلامی را تهدید می کند، فتنه گروه های تروریستی تکفیری است. این گروه ها بدون هیچ بینه ای حکم به تکفیر گروهی از مسلمانان کرده و آنها را مهدورالدم دانسته و بر طبق همین اعتقاد باطل، خون صدها بیگناه را بر زمین می ریزند [۳۸] لیکن بهترین راه برای رفع فتنه جریان تکفیری اتحاد همه علمای اسلام است، همه باید با اتحاد و وحدت تلاش کنیم تا این عقیده های باطل و انحرافی توسعه پیدا نکنند. [۳۹] زیرا هرگونه اختلاف در این زمینه موجب سوءاستفاده دشمنان می شود. [۴۰] علمای اسلام نیز نباید به اختلافات مذهبی دامن بزنند و همه مسلمین باید در یک صف واحد قرار گیرند. [۴۱]

تبیین پیوند ناگسستنی میان وهابیت و جریان های تکفیری

یکی از بهترین راه های مقابله با جریان های تکفیری، تبیین رابطه تکفیری ها و وهابیت برای مردم دنیا است؛ چرا

که یقیناً گروه های تکفیری ثمره شوم وهابیت است و اگر به خوبی بتوانیم این رابطه را به مردم نشان دهیم، یکی از بهترین پاسخ ها به این فرقه ضاله و گروه های سلفی و تکفیری خواهد بود، چون هر چیزی را از محصولش باید ارزیابی کنیم، و محصول وهابیت این همه جنایات تکفیری ها است که هرگز در تاریخ بشر سابقه نداشته است. [۴۲] امروزه حتی دیگر برای توده های مختلف مردم در جوامع مختلف اسلامی و غیر اسلامی مسجل شده است که زادگاه داعش، عربستان سعودی است و میوه مکتب وهابیت، گروه ها و جریان های تروریستی تکفیری است. [۴۳]

هم چنین به علمای وهابی به خصوص در عربستان دوستانه توصیه می کنیم افکار و آموزه های تکفیر مسلمانان را از کتاب های خود جدا کنید و از تکفیر اهالی قبله بپرهیزید؛ توصیه می کنم تعلیمات تکفیری را از حوزه های علمیه خود برچینید و در بیانیه های تکفیر را ممنوع کنید؛ کتابخانه های خود را از این عقاید ضاله خالی کنید؛ زیرا شجاع ترین فرد کسی است که از عقیده باطل خود برگردد. [۴۴]

سخن آخر

در خاتمه باید تأکید کرد ما خطر جریان های تکفیری را سال هاست فریاد می کنیم [۴۵] و پرچم مبارزه با تکفیر را به دوش می کشیم و برای رهایی تمام جهان اسلام و همچنین جهان بشریت از دست اقدامات این گروه های تکفیری تلاش می کنیم، [۴۶] اینجانب هفته ای نیست که در سخنان و مواضع خود اقدامات و جنایات جریان های تروریستی تکفیری را محکوم نکنم.. [۴۷] لیکن چنانچه همین امروز آتش این فتنه ها خاموش شود، ده ها سال باید تلاش کنیم، تا خسارات و خرابی های حاصل از جنایات گروه های تکفیری را در امت اسلامی آباد کنیم [۴۸]. لذا در پایان دست به دعا

بر می داریم که خداوند با سیاستمداران دنیا، هوشیاری؛ به جنگجویان مبارزه با تکفیر، قدرت و به علماء توفیق بیشتر مرحمت کن تا دست به دست هم دهند و فتنه تکفیر را خاموش سازند و جهانی امن و امان بسازند. [۴۹]

منابع و مأخذ:

[۱] نامه حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی به پاپ فرانسیس، ۱۳۹۳/۰۵/۳۰.
[۲] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در دیدار مسوول و طلاب موسسه آموزشی پژوهشی دار الإعلام لمدرسة أهل البيت(ع)، ۱۳۹۳/۱۰/۰۷.

[۳] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در کنگره بین المللی «خطر جریانهای تکفیری در دنیای امروز؛ مسئولیت علمای جهان اسلام»، ۱۳۹۴/۱۱/۰۸.

[۴] همان.

[۵] همان.

[۶] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در کنگره بین المللی «خطر جریانهای تکفیری در دنیای امروز؛ مسئولیت علمای جهان اسلام»، ۱۳۹۴/۱۱/۰۸.

[۷] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در دیدار فرماندهان نیروی انتظامی استان ها، ۱۳۹۳/۱۰/۰۲.

[۸] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در کنگره بین المللی «خطر جریانهای تکفیری در دنیای امروز؛ مسئولیت علمای جهان اسلام»، ۱۳۹۴/۱۱/۰۸.

[۹] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه، مسجد اعظم قم، ۱۳۹۴/۰۹/۰۴.

[۱۰] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در کنگره بین المللی «خطر جریانهای تکفیری در دنیای

امروز؛ مسئولیت علمای جهان اسلام»، ۱۳۹۴/۱۱/۰۸.

[۱۱] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه، مسجد اعظم قم، ۱۳۹۴/۰۹/۰۴.

[۱۲] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در کنگره بین المللی «خطر جریانهای تکفیری در دنیای امروز؛ مسئولیت علمای جهان اسلام»، ۱۳۹۴/۱۱/۰۸.

[۱۳] همان.

[۱۴] همان.

[۱۵] همان.

[۱۶] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در مصاحبه با شبکه المیادین، ۱۳۹۴/۱۱/۰۸.

[۱۷] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در کنگره بین المللی «خطر جریانهای تکفیری در دنیای امروز؛ مسئولیت علمای جهان اسلام»، ۱۳۹۴/۱۱/۰۸.

[۱۸] همان.

[۱۹] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در دیدار رئیس و اعضای سازمان اهل بیت(ع) کشوراندونزی، ۱۳۹۳/۰۷/۰۷.

[۲۰] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در کنگره بین المللی «خطر جریانهای تکفیری در دنیای امروز؛ مسئولیت علمای جهان اسلام»، ۱۳۹۴/۱۱/۰۸.

[۲۱] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در کنگره بین المللی «خطر جریانهای تکفیری در دنیای امروز؛ مسئولیت علمای جهان اسلام»، ۱۳۹۴/۱۱/۰۸.

[۲۲] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در دیدار وزیر اوقاف اردن، ۱۳۹۴/۱۰/۰۳.

[۲۳] بیانات حضرت آیت الله العظمی

مکارم شیرازی در کنگره بین المللی «خطر جریانهای تکفیری در دنیای امروز؛ مسئولیت علمای جهان اسلام»، ۱۳۹۴/۱۱/۰۸.

[۲۴] نامه حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی به پاپ فرانسیس، ۱۳۹۴/۰۵/۳۰.

[۲۵] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در کنگره بین المللی «خطر جریانهای تکفیری در دنیای امروز؛ مسئولیت علمای جهان اسلام»، ۱۳۹۴/۱۱/۰۸.

[۲۶] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه، مسجد اعظم قم، ۱۳۹۴/۰۹/۱۳.

[۲۷] همان.

[۲۸] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در گفت و گو با شبکه المیادین، ۱۳۹۴/۱۱/۰۸.

[۲۹] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در دیدار مدیران و اعضای مؤسسه دار الإعلام لمدرسة أهل البيت(ع)، فصلنامه سراج منیر، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۰.

[۳۰] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در دیدار رئیس و اعضای سازمان اهل بیت(ع) کشوراندونزی، ۱۳۹۳/۰۷/۰۷.

[۳۱] پیام حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در محکومیت شهادت شیخ حسن شحاته، ۱۳۹۲/۰۴/۰۵.

[۳۲] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در کنگره بین المللی «خطر جریانهای تکفیری در دنیای امروز؛ مسئولیت علمای جهان اسلام»، ۱۳۹۴/۱۱/۰۸.

[۳۳] همان.

[۳۴] همان.

[۳۵] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در دیدار مدیران و اعضای مؤسسه دار الإعلام لمدرسة أهل البيت(ع)، فصلنامه سراج منیر، شماره ۳،

پاییز ۱۳۹۰.

[۳۶] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در کنگره بین المللی «خطر جریانهای تکفیری در دنیای امروز؛ مسئولیت علمای جهان اسلام»، ۱۳۹۴/۱۱/۰۸.

[۳۷] همان.

[۳۸] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه، مسجد اعظم قم، ۱۳۹۲/۰۷/۲۰.

[۳۹] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در کنگره بین المللی «خطر جریانهای تکفیری در دنیای امروز؛ مسئولیت علمای جهان اسلام»، ۱۳۹۴/۱۱/۰۸.

[۴۰] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در دیدار سفیر عراق در جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۳/۰۱/۱۹.

[۴۱] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در کنگره بین المللی «خطر جریانهای تکفیری در دنیای امروز؛ مسئولیت علمای جهان اسلام»، ۱۳۹۴/۱۱/۰۸.

[۴۲] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در دیدار مدیران و اعضای مؤسسه دار الإعلام لمدرسة أهل البيت(ع)، ۱۳۹۴/۱۱/۰۸.

[۴۳] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، درس خارج فقه، مسجد اعظم قم، ۱۳۹۴/۰۱/۲۶.

[۴۴] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در کنگره بین المللی «خطر جریانهای تکفیری در دنیای امروز؛ مسئولیت علمای جهان اسلام»، ۱۳۹۴/۱۱/۰۸.

[۴۵] نامه حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی به پاپ فرانسیس، ۱۳۹۲/۰۵/۳۰.

[۴۶] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در کنگره بین المللی «خطر جریانهای تکفیری در دنیای

امروز؛ مسئولیت علمای جهان اسلام»، ۱۳۹۴/۱۱/۰۸.

[۴۷] نامه حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی به پاپ فرانسیس، ۱۳۹۳/۰۵/۳۰.

[۴۸] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در دیدار اعضای ستاد برگزاری کنگره بین المللی خطر جریانهای تکفیری، ۱۳۹۳/۰۴/۲۴.

[۴۹] بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی در کنگره بین المللی «خطر جریانهای تکفیری در دنیای امروز؛ مسئولیت علمای جهان اسلام»، ۱۳۹۴/۱۱/۰۸.

معرفی کتاب

کتاب «منتخب الآثار من بحار الأنوار» همان گونه که از نامش پیداست گزینشی است عالمانه و حساب شده و به منزله ویرایشی است جدید از کتاب پر ارزش و نورانی بحارالأنوار مرحوم علامه مجلسی رحمت الله علیه همراه با توضیحات لازم برای گره گشایی از احادیث پیچیده و اعراب کامل و توضیح لغات و مصادر جدید و مزایای متعدد دیگر که در نوع خود کم نظیر است.

این کتاب تحت اشراف آیت الله العظمی مکارم شیرازی به زبان عربی نگاشته شده، و جلد سوم آن در بهمن ماه امسال توسط انتشارات امام علی بن ابیطالب علیه السلام (آدرس: قم، ابتدای خیابان شهدا، کوچه آمار، پلاک ۱۵، تلفن: ۰۲۵۳۷۷۳۲۴۷۸) به چاپ رسیده است.

توجه شما را به مقدمه ای که حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی بر این کتاب نوشته اند جلب می نماییم:

بسم الله الرحمن الرحيم

کتاب بحارالانوار الجامعة لدرر اخبار الائمة الاطهارعليهم السلام همانگونه که از نامش پیداست دریایی است از انوار احادیث امامان اهل بیت (صلوات الله عليهم اجمعین) که غواص این دریا، بزرگمرد جهان اسلام و تشیع مرحوم علامه مجلسی (رحمة الله علیه) آن را گردآوری کرده است.

هنگامی که آن مرحوم مشاهده کرد که احادیث آن بزرگواران در کتابهای مختلفی پراکنده است و هر کدام در گوشه شهر یا کشوری از کشورهای اسلامی است و غالباً برای عموم دسترسی به آن بسیار مشکل است به علاوه ممکن است با گذشت زمان آن کتابها در معرض زوال قرار گیرد و اسلام و جهان تشیع گرفتار خسارت عظیمی شود، همان گونه که تاکنون چنین اتفاقی درباره بخشی از کتب افتاده است لذا دامن همت به کمر زد و گروهی از علمای زمان خود را به یاری طلبید تا هر کتابی در هر جایی از دنیا مربوط به اخبار امامان اهل بیت علیهم السلام باشد گردآوری کنند تا بعد از موضوع بندی دقیق و منظم همه آنها را در فصول مختلف یک کتاب عظیم جای دهد و از دستبرد «زمان» و «دشمنان» محفوظ بماند و بحمدالله در این کار موفق شد و جلو از دست رفتن آن اخبار با این اقدام مهم و حساب شده گرفته شد. او موفق شد به لطف الهی از حدود ۳۷۰ منبع از منابع شیعه و از حدود ۴۱ کتاب از منابع اهل سنت در این مجموعه گردآوری کند.

در این جا اشاره به چند نکته قابل توجه ضروری به نظر می رسد:

۱. جامعیت بحارالانوار: درست است که نام کتاب «بحارالانوار» با وصف «الجامعة لدرر اخبار الائمة الاطهار» در بدو نظر چنین تداعی می کند که روایات آن منحصر به روایات

المفهرس، روانش شاد باد و اجر جزیل خداوند نصیبش باد.

۲. هدف اصلی مرحوم علامه مجلسی رحمه الله: به یقین همانگونه که از قرائن مختلف در کتاب بحارالانوار آشکار است هدف مرحوم علامه مجلسی رحمه الله گردآوری تمام اخبار بوده اعم از آنچه اعتبارش ثابت و آشکار است یا غیر ثابت. بنابراین وجود پاره‌ای از احادیث شاذ در این مجموعه بزرگ جای شگفتی نیست و نباید بعضی از بدخواهان برای اثبات اهداف خود به وجود فلان خبر در بحارالانوار قناعت کنند بلکه باید معیارهای اعتبار خبر را نزد علمای شیعه کاملاً رعایت کنند که آیا اصولاً روایت «مُسند» است یا «مُرسل» و اگر مُسند است سند آن «صحیح» است یا «موثق» یا «ضعیف» تا طبق آن عمل شود. کاری که حتی در مورد کتاب بسیار گرانقدر کافی و سایر کتب اربعه نیز انجام می دهیم.

جالب اینکه مرحوم علامه مجلسی رحمه الله خودش در کتاب «مرآة العقول» که شرح اصول کافی است سند بسیاری از احادیث کتاب کافی را با آن همه اهمیتی که کتاب کافی دارد، نقد کرده است.

ما مانند بسیاری از اهل سنت نیستیم که کتاب‌هایی را به عنوان «صحاح» معرفی می‌کنند و اخبارش را قابل نقد نمی‌دانند روش ما با روش آنها در نقد اخبار بسیار متفاوت است.

۳. ترک مکررات و روایات غیر مبتلا به: در کتاب بحارالانوار به حکم گسترده بودن کار، گاه یک خبر دو یا چند بار به مناسبت‌های مختلف و در فصول متعدد تکرار شده است ما سعی کردیم در این تلخیص تکرارها را حذف کرده و در یک مورد آن خبر را بیاوریم و در موارد دیگر با اشاره به ذکر آدرس قناعت کنیم.

اضافه بر این مرحوم علامه مجلسی رحمه الله اخباری که دارای مضمون واحدی بوده است را به طور گسترده از کتب مختلف نقل کرده (البته بر طبق هدف او این کار باید انجام می‌شد).

ولی ما برای اینکه حجم کتاب کمتر و استفاده آن برای عموم دانش‌پژوهان آسان‌تر گردد از ذکر تمام اخباری که مضمون واحدی دارد صرف نظر کرده فقط به یک یا چند مورد بسنده کرده‌ایم.

و نیز نظر به اینکه اساس کار بر تلخیص کتاب بوده از ذکر پاره‌ای از اخبار که در عصر و زمان ما از محل ابتلای عموم خارج بود، خودداری شد.

۴. نظم نوین: بحارالانوار با تمام نظمی که دارد نیاز به نظم بیشتری با استفاده از روش‌های عصر و زمان ما داشت ما سعی کردیم در این تلخیص، نظم بیشتر و مطلوب‌تر را به آن بدهیم که شرح آن خواهد آمد.

کیفیت طبع بحارالانوار موجود متأسفانه با سلیقه کافی صورت نگرفته، مجلدات را بسیار کوچک کرده‌اند گویا هدفشان این بوده عدد را به بیش از یکصد جلد افزایش دهند و همین امر سبب شده برای آگاهی از یک مسأله چندین مجلد بحار مورد بررسی قرار گیرد و کار بر پژوهشگران مشکل شود.

ما سعی کردیم تقسیم معقولی برای مجلدات در نظر بگیریم و تعدادی را در هم ادغام کنیم و قطع وزین‌تری نیز برای کتاب در نظر گرفتیم (قطع رحلی).

۵. شرح پیچیدگی‌ها: بعضی از روایات بحارالانوار پیچیدگی خاصی دارد به همان دلیل مرحوم علامه مجلسی رحمه الله در موارد زیادی شرح جالب و جامعی تحت عنوان «بیان» برای آن ذکر کرده است ولی در موارد دیگری - به دلیل نامعلومی - از آن صرف نظر نموده است.

ما سعی کردیم این گونه موارد پیچیده را توضیح دهیم گاه از حواشی گروه محققان طبع موجود استفاده شده و گاه خودمان تحت عنوان «نقول» به شرح آن پرداخته‌ایم تا این مشکل نیز برطرف گردد.

۶. یاران مجلسی رحمه الله: مرحوم علامه مجلسی رحمه الله در مقدمه بحارالانوار جلد اول با صراحت می گوید که جمعی از برادران دینی را برای بدست آوردن منابع حدیث شیعه به شهرها و کشورهای مختلف فرستاده است تا آنچه از منابع حدیث در کتابخانه‌ها و نزد اشخاص بوده بدست آورند و نزد ایشان ارائه دهند.

ولی آیا در کتابت و نظم و توضیحات بحارالانوار گروهی از علمای بزرگ زمانش نیز به او کمک

کرده‌اند و یا همه را یک تنه انجام داده است معلوم نیست.

بعضی اصرار دارند که او از هیچ کس کمک نگرفت و تنها به میدان این امر مهم رفت در حالی که با کثرت مشاغل اجتماعی و سیاسی آن بزرگمرد جهان تشیع و داشتن مقام شیخ الاسلامی بعید نیست که یارانی برای کمک به این کار برگزیده باشد به خصوص اینکه کار گروهی نه تنها عیب نیست بلکه یک نقطه مهم قوت است زیرا همان گونه که ما بارها به تجربه دریافته‌ایم سبب اتقان نوشته‌ها و بحث‌ها می‌شود و اعتماد عموم را بیشتر جلب می‌کند ولی البته در هر حال مرحوم علامه مجلسی (ره) به تمام مطالب اشراف داشته و کتابت اصلی به دست خودش غالباً صورت گرفته است و آنچه از نسخه‌های خطی بحارالانوار استفاده می‌شود این است که بعضی از قسمت‌های آن را بعضی از معاونین ایشان کتابت کرده و آن مرحوم بر آن حاشیه نگاشته است.

۷. تلخیص و گزینش: نکته دیگر اینکه تلخیص همه، یا بخشی از بحارالانوار، کار تازه‌ای نیست همان گونه که در مجلد «صفر» بحارالانوار آمده نه تن از علمای پیشین به این کار دست زده‌اند که از جمله آنها عالم بزرگوار مرحوم محمدرضا تبریزی بوده که در کتاب خود به نام الجامع بین البحار والوافی، بحار را تلخیص کرده ولی متأسفانه بیان‌های علامه مجلسی رحمه الله را حذف نموده است و تمام آن را در هفت جلد خلاصه کرده است.

ولی آنچه خوانندگان عزیز در این کتاب حاضر می‌یابند، تفاوت بسیاری با تلخیص‌های پیشین دارد زیرا اولاً عمده احادیث بحارالانوار را در خود جای داده و آن را به نظم نوینی آراسته و آنچه را محقق و پژوهشگر نیاز به آن دارد مانند اعراب، و تفسیر لغت، و اختلاف منابع، و تبیین احادیث پیچیده بر آن افزوده، ولی نکته مهم این است که در حفظ اصالت مطالب بحارالانوار و نظم آن نهایت کوشش به عمل آمده است، به اضافه امتیازهای متعدد دیگری که ذیلاً به طور مشروح خواهد آمد و امیدواریم که این شاءالله این خدمتی به بحارالانوار و طالبان آن و در نتیجه خدمتی به احادیث اهل بیت علیهم السلام باشد.

ناصر مکارم شیرازی

محرم الحرام ۱۴۳۴

اهل البیت علیهم السلام موسسه تحقیقاتی دارالاعلام لمدرسه

فرقه وهابیت با بهره‌مندی از منابع نامحدود مالی و پشتیبانیهای دولت آلسعود به ترویج و گسترش فعالیتهای خویش در سرتاسر عالم پرداخته است و با شعار فریبنده توحید و اقتدا به سنت پیامبر افکار منحرف و آلوده خویش را در دنیا نشر میدهد مکتب اهلبیت بالاترین مانعی است که وهابیت همواره آن را بر سر راه خویش میدیده است و به همین دلیل است که با ناکامی در جبهه علمی و استدلالی رو به سوی ترور و خشونت و کشتار مردم بیدفاع و مظلوم آورده است. آمار فعالیتهای علمی وهابیت در مواجهه با مکتب اهلبیت حیرت‌آور است. مهمترین رساله‌های علمی در دانشگاه‌های سعودی به هجوم به عقاید شیعه و گاهی اثبات کفر شیعیان می‌پردازد مولفان این نگاشته‌ها کتب اصلی شیعه را از ابتدا تا انتها مورد بررسی قرار داده‌اند و با فریبکاری و مغالطه و با شیوه‌های خاص خویش تهمتهای بیشماری را در قالب نگاشته‌های علمی عرضه نموده‌اند این نوشته‌ها به صورت مختصر یا مفصل در درون عربستان و خصوصاً در کشورهای آفریقایی و آسیایی به تعداد فراوان توزیع می‌شود و به آرامی بذر دشمنی و کینه را در درون قلوب مسلمانانی که اطلاعی از حقیقت ندارند می‌کارد. امروز حوزه‌های علمیه سرتاسر کشور و بالخصوص حوزه علمیه قم که مرجع علمی حوزه‌های علمیه است می‌باید به اسلاف خویش همچون علامه حلی و سیدعبدالحسین شرف‌الدین و میرحامد حسین هندی و علامه امینی رحمهم الله و دیگر بزرگان اقتدا کند و با الگوگیری از زمان‌شناسی و

فهم موقعیت کنونی به دفاع تام از عقاید شیعه و دفع شبهات وهابیت بپردازد و کمال مکتب اهل بیت را به جهانیان معرفی نماید. لذا طلاب و محققانی که در خود استعداد پرداختن به این دسته از مباحث عقیدتی را می‌بینند باید قدم در این راه نهند و از اصل و کیان محافظت نمایند تا فرع و محصولات آسیب نبینند. موسسه دارالاعلام لمدرسه اهل‌البیت: تلاش کرده تا به اندازه وسع خویش به آماده سازی زمینه و فراهم نمودن امکانات در این باره بپردازد و با تاسیس کتابخانه تخصصی شناخت وهابیت و نقد آن و راه اندازی سایت و انتشارات و رسانه‌های تصویری به سهم خویش فضای فعالیت را در اختیار محققان و علاقمندان قرار دهد و امیدوار است بتواند با یاری طلاب و پژوهشگران عزیز، تاحدی دین خویش را به پیامبر و اهل بیت علیهم السلام ادا نماید.

گزارشی از فعالیت‌های مرکز پژوهشی دارالاعلام لمدرسه اهل البیت:

موسسه تحقیقاتی دارالاعلام لمدرسه اهل البیت:، به صورت مستقل و با حمایت مرجع عالیقدر جهان تشیع حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی (دامت برکاته) با هدف شناخت، نقد و مقابله با افکار مخرب وهابیت و دفاع و ترویج عقاید حقه تشیع به همت و تلاش عده‌ای از صاحب‌نظران برجسته و اساتید و محققین تحت مدیریت حجت‌الاسلام والمسلمین مهدی مکارم فعالیت خود را از سال ۱۳۸۹ آغاز نمود.

با توجه به کاستی‌های موجود در عرصه شناخت و مقابله با اندیشه وهابیت و کمبود اساتید و محققین قلم به‌دست، این مرکز فضای مناسبی را جهت انجام «آموزش» و «پژوهش» با محوریت شناخت و نقد وهابیت ایجاد نموده و بحمدالله با استقبال محققان و صاحب‌نظران مواجه گردیده است و به توسعه فعالیت‌های خویش ادامه خواهد داد.

ضرورت توسعه تحقیقات در حوزه نقد وهابیت و مقابله با هجمه‌های آنان و همچنین حمله به مبانی عقیدتی وهابیون و تخریب چهره سلفی‌های تکفیری در جهان، سبب شد که ایده ارتقای «موسسه» به «پژوهشکده نقد وهابیت» در دستور کار قرار گیرد که امید است در آینده نه چندان دور به این امر مهم جامه عمل پوشانده شود.

لازم به ذکر است این موسسه غیردولتی بوده و با حمایت مادی و معنوی مرجعیت معظم و خیرین نیکوکار و وجوهات شرعیة متدینین اداره می‌گردد.

معرفی اجمالی بخش‌های مختلف مرکز معاونت پژوهش

با توجه به پژوهش‌محور بودن این مرکز، معاونت پژوهش مهمترین وظیفه را در این مرکز بر عهده دارد و بخش‌های مختلفی زیر نظر معاونت پژوهش مشغول به فعالیت هستند که در ذیل بدانها اشاره میشود.

کتابخانه تخصصی وهابیت شناسی و نقد وهابیت

کتابخانه تخصصی کلام وابسته به مرکز دارالاعلام لمدرسه اهلبیت: دارای سه بخش اصلی می‌باشد. اول مجموعه کتب جمع‌آوری شده در موضوعات مرتبط به بحث‌های کلامی و اعتقادات و خصوصاً کتب وهابیت که به جهت شناسایی و استفاده از این مجموعه در زمینه نقد وهابیت گردآوری شده است. این بخش در موضوعاتی همچون وهابیت، حدیث اهل سنت، تفسیر اهل سنت، کلام، تاریخ و خصوصاً نقد وهابیت می‌باشد.

بخش دوم پایان‌نامه‌های نگاشته شده توسط پژوهشگران و دانشجویان در مقاطع کارشناسی ارشد و دکترا است که در دانشگاه‌های مختلف دنیا و خصوصاً دانشگاه مدینه و ام‌القری دفاع شده است و مجموعه خوبی برای شناسایی اندیشه این فرقه به حساب می‌آید. در مقابل پایان‌نامه‌های مرتبط به نقد وهابیت نیز از مراکز علمی داخل کشور تا حد مقدور جمع‌آوری شده و در اختیار پژوهشگران قرار داده شده است.

بخش سوم، کتابخانه مجازی است که برخی از کتب در نقد وهابیت که امکان تهیه آن نبوده است، از سایت‌های مربوطه جمع‌آوری شده است. و نسبت به بهینه‌سازی این کتب اهتمام داشته و به دنبال احیاء این کتب می‌باشد.

کتابخانه در فضایی مناسب و برخوردار از ۱۵ هزار جلد کتاب و عضویت بیش از ۵۰ محقق به فعالیت خویش مشغول می‌باشد. کتابخانه از ساعت ۷:۳۰ الی ۲۱ به صورت دائم، پذیرای محققان علاقه‌مند و پژوهشگران در زمینه نقد وهابیت می‌باشد.

بخش انتشارات

یکی دیگر از مهمترین بخش‌های مرکز بخش انتشارات می‌باشد که در چهار محور فعالیت می‌نماید.

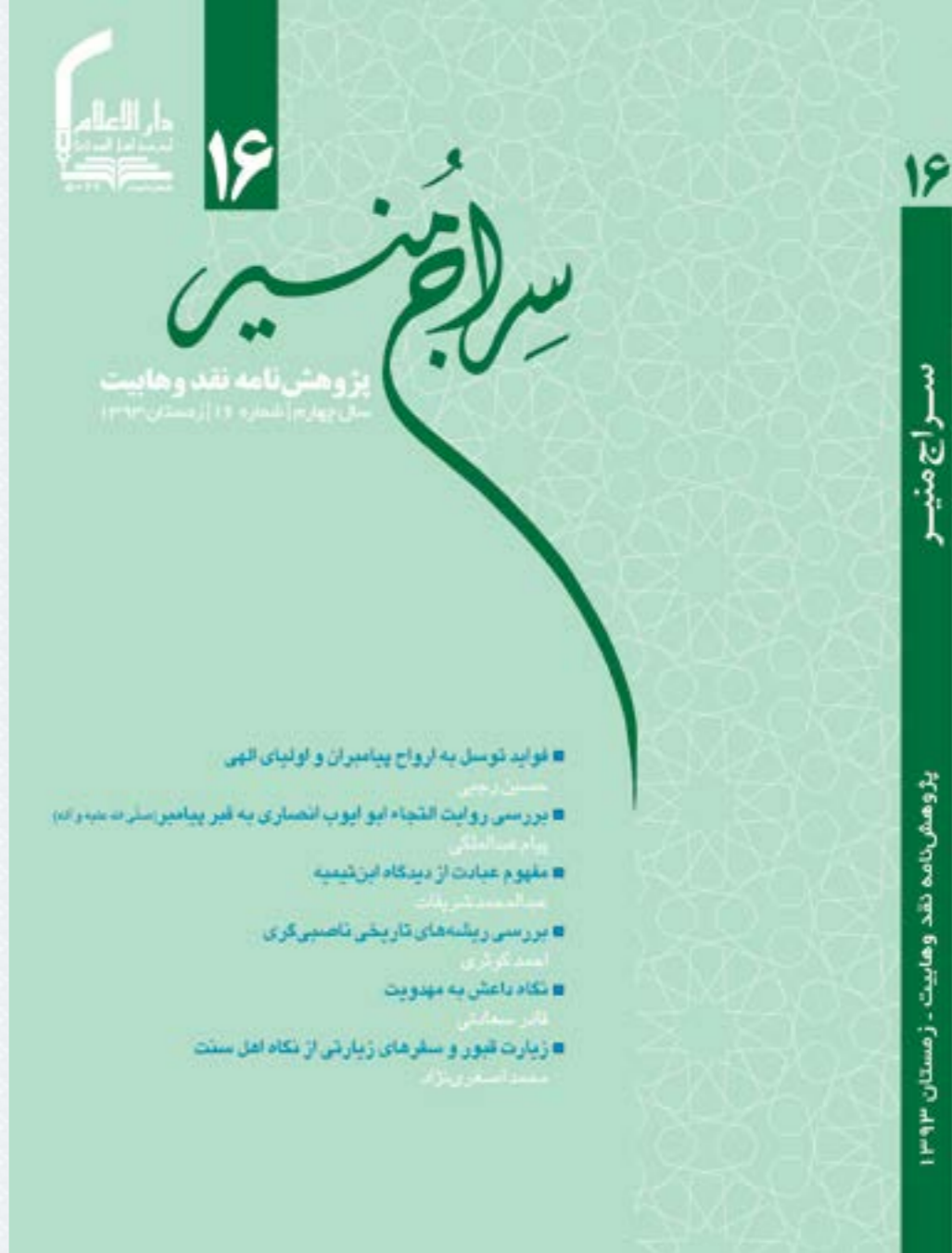
محور اول: شناسایی، تهیه، تحقیق و چاپ نسخه‌های خطی موجود به زبان‌های انگلیسی، عربی، ترکی و اردو.

محور دوم: جمع‌آوری، چاپ و توزیع پایان‌نامه‌های موجود در زمینه نقد وهابیت. محور سوم: چاپ کتاب‌ها و نقدهای مفید عالمان جهان اسلام در موضوع نقد وهابیت، چه در عصر گذشته و چه در عصر حاضر. محور چهارم: تألیف کتاب‌های مورد نیاز در موضوع نقد وهابیت.

همچنین لازم به ذکر است کتب کنگره جهانی «جریان‌های افراطی و تکفیری از دیدگاه علمای اسلام» توسط این انتشارات به چاپ رسیده است.

■ فواید توسل به ارواح پیامبران و اولیای الهی

■ بررسی روایت التجاه ابو ایوب انصاری به قبر پیامبر (سراج منیر) و...

■ مفهوم عبادت از دیدگاه ابن تیمیّه

■ بررسی ریشه‌های تاریخی ناصبی‌گری

■ نگاه داعش به مهدویت

■ زیارت قبور و سفرهای زیارتی از نگاه اهل سنت

نشریه سراج منیر

اصلی‌ترین و عمده‌ترین بخش واحد پژوهش بخش مجله سراج منیر است که به‌صورت فصلنامه و به‌طور مرتب منتشر می‌گردد و حاوی مقالاتی ارزنده و جدید از اساتید طراز اول، مستبصرین و پژوهشگران در حوزه نقد و هابیت است. تاکنون هفده شماره از این مجله به علاقه‌مندان عرضه شده است و مورد استقبال محققان گرامی قرار گرفته است. محورهای عمده این مقالات رویارویی با اندیشه و هابیت، تبارشناسی و هابیت، نقد مبانی و عقاید و هابیت، جریان‌شناسی و هابیت، رویدادهای معاصر و هابیت و نقد افکار شخصیت‌های مؤثر در این مکتب همانند ابن تیمیّه و محمد بن عبدالوهاب است.

یکی دیگر از فعالیت‌های بخش نشریه تهیه و

تدوین ویژه‌نامه‌هایی علیه سلفیت در مسائل روز دنیا می‌باشد که می‌توان در این میان به ویژه‌نامه فتنه و هابیت در بحرین اشاره نمود که گوشه‌های از جنایات آل سعود و هابیت در بحرین را به تصویر کشیده است و ویژه‌نامه علمی «نقش سلفیه تکفیری در گسترش جنگ مذهبی در سوریه» اشاره نمود.

از دیگر فعالیت‌های بخش نشریه تهیه ویژه‌نامه‌های جامع در بخش مسائل اعتقادی و شبهات و هابیت است. این ویژه‌نامه‌ها شامل موضوعاتی چون توسل، توحید و شرک، شفاعت، تبرک، نذر و قسم و بزرگداشت موالید و وفیات می‌گردد. هم‌اینک موضوعات ویژه‌نامه توسل پس از جلسات مکرر اعضای هیئت تحریریه به تصویب رسیده و بالغ بر ۳۵ موضوع آماده و در اختیار محققین مختلف قرار داده شده است.

بخش ترجمه

واحد ترجمه یکی دیگر از بخش‌های مؤسسه و معاونت پژوهشی آن است که در دستور کار خویش، ترجمه مقالات مجله سراج منیر را در سه بخش انگلیسی، عربی و اردو بر عهده دارد. هم‌اکنون واحد ترجمه به زبان اردو شروع به کار کرده و مجلات سراج منیر را به زبان اردو ترجمه نموده و به کشورهای همچون هند، پاکستان، کشمیر، بنگلادش و... ارایه می‌نماید. بخش عربی نیز به زودی فعالیت خود را در این زمینه آغاز خواهد کرد.

بخش رسانه

یکی دیگر از فعالیت‌های مؤسسه برنامه‌ریزی جهت تولید مستندهای علمی در نقد و هابیت می‌باشد که در همین راستا مستندی نیز تحت عنوان «سراج منیر» با موضوع هدایت‌شدگان و هابی که به مکتب تشیع گرویده بودند تهیه شد و در رمضان ۱۳۹۱ شمسی در شبکه ماهواره‌ای ولایت به نمایش در آمد.

همچنین یکی دیگر از مستندات تهیه شده توسط مؤسسه مستند «اهل قبله» با موضوع هفته وحدت می‌باشد که در زمستان ۱۳۹۳ تولید و در شبکه یک سیما به نمایش درآمد.

بخش نشست‌های علمی

یکی دیگر از فعالیت‌های بخش پژوهش برنامه‌ریزی جهت برگزاری پیش‌نشست‌های علمی در نقد و هابیت و سلفیت جهت بالا بردن سطح آگاهی جامعه می‌باشد. این بخش به منظور ارتقاء کیفیت نشست‌ها و انگیزه مخاطبین سلسله‌نشست‌هایی پیوسته و با موضوعات مرتبط و مورد نیاز را تهیه و در دستور برنامه خویش قرار داده است.

نشریه سلفی‌پژوهی

یکی دیگر از بخش‌های واحد پژوهش بخش مجله سلفی‌پژوهی است که به‌صورت دو فصلنامه و به‌طور مرتب منتشر می‌گردد. سایت

سایت و هابیت‌شناسی به آدرس

www.alwahabiyah.com

فضای سایبری مهیای ارائه اطلاعات به مخاطب است و دسترسی آسان و بدون هزینه‌های را دربردارد در همین راستا سایت این مرکز نیز راهاندازی شده و در کمتر از یک سال فعالیت توانسته مخاطبین خود را بیابد. سایت جدید نیز با طراحی متفاوت و در چهار زبان آماده بهره‌برداری است.

معرفی معاونت آموزش

در راستای توجه به نیازهای داخلی و فراملی ضرورت تأسیس بخشی تخصصی برای پرورش نیروی متخصص در تحقیق و نگارش در زمینه نقد و هابیت در سطوح عالی، از ضروریات می‌باشد که در این راستا مؤسسه دارالاعلام لمدرسه اهل‌البیت: پس از برگزاری آزمون کتبی در تابستان ۱۳۹۱ شمسی ۵۰ نفر برتر از میان حدود ۲۰۰ نفر شرکت‌کننده انتخاب شدند که طی سه روز مصاحبه حضوری با استفاده از اساتید مطرح، بیست نفر از استعدادها برتر شناسایی و در مورخه ۱۳۹۱/۰۷/۰۱ مراسم افتتاحیه اولین دوره برگزار شد.

در این دوره پژوهش‌محور دانش‌پژوهان در طی دو سال (چهار ترم) مباحث مختلفی از جمله دوره‌های تخصصی تاریخ‌شناسی و هابیت، مبانی و هابیت، عقاید و هابیت، شبهه‌شناسی و هابیت را گذرانده و کارگاه‌های فنون پیشرفته نویسنده‌گی، فنون مناظره آشنایی با فنون پیشرفته اینترنت و جریان‌شناسی سایت‌ها و شبکه‌های و هابیت در کنار

این کلاس‌ها در نظر گرفته شده است. لازم به ذکر است که مقالات برتر دانش‌پژوهان در مجله سراج منیر و سایت و هابیت‌شناسی نیز منتشر می‌شود.

همچنین این مؤسسه ۲۵ دانش‌پژوه دیگر را در سال تحصیلی ۹۳-۹۴ را در دوره تخصصی و هابیت‌پژوهی پذیرفته است.

دوره آموزش کوتاه مدت

با توجه به حجم فعالیت‌های و هابی‌ان در مناطق جنوبی و سنی‌نشین کشور و بلند مدت بودن طرح آموزشی مؤسسه و نیاز فعلی این مناطق به مبلغانی در عرصه نقد و هابیت، ما را برآن واداشت که دوره‌هایی کوتاه مدت و فشرده در جهت نقد و هابیت و مقابله با شبهات آنان با استفاده از اساتید برجسته جهت تربیت طلاب عرب زبان و طلاب غیرایرانی در داخل و خارج از قم برگزار نماییم.

در نهایت مؤسسه دارالاعلام لمدرسه اهل‌البیت: آماده بهره‌مندی از نظرات و پیشنهادات همه علاقه‌مندان و پژوهشگران در حوزه نقد و هابیت است و امیدوار است که با مشارکت محققان توانا و ایده‌های نو گام‌های استوارتری در این باره بردارد. آدرس مؤسسه: قم خیابان دورشهر، کوچه شماره ۲، فرعی اول سمت راست (کوچه ورزشگاه تختی)، پلاک ۳۱.

تلفکس: ۰۲۲۹۰۷۲۹-۳۷۷۴۰۲۶۶۹-۳۷۷۴۲۶۶۹

سایت:

www.darolelam.ir

ایمیل:

info@darolelam.ir

ثمره مطالعه سرگذشت پیشینیان از دید قرآن

پرسش : مطالعه سرگذشت پیشینیان از دید قرآن چه ثمراتی در پی دارد؟

پاسخ اجمالی: سوره «یوسف» پی گیری آثار و سرگذشت پیشینیان را موجب عبرت صاحبان اندیشه دانسته و سوره «اعراف» آن را موجب معرفت و بیداری افکار مردم می داند؛ در سوره «نازعات» نیز عذاب فرعون عبرتی برای خداترسان شمرده شده است. در سوره های «حج، محمد، آل عمران و عنکبوت» بر مسأله سیر در ارض تکیه شده و آن را موجب بیداری قلب و عقل و پی بردن به عاقبت تکذیب کنندگان پیامبران و ... دانسته است. در سوره های «بقره، فجر و فیل» نیز بر «رؤیت» قلبی تاریخ و سرگذشت وقایع آن تکیه شده است.

پاسخ تفصیلی: خداوند در سوره یوسف بعد از اشاره به سرنوشت دردناک گروهی از اقوام پیشین می فرماید: «پی گیری آثار آنها و دقت در سرگذشت و سرنوشت این اقوام مایه عبرت برای صاحبان مغز و اندیشه است». آنها می توانند از این طریق به عوامل بدبختی و خوشبختی خویش پی ببرند و راه نجات و هلاکت را از یکدیگر باز شناسند.

در سوره اعراف پیغمبر اکرم(صلی الله علیه وآله) را مخاطب قرار داده، می فرماید: «برای این که اندیشه آنها را زنده کنی و به تفکر وادارشان نمایی سرگذشت اقوام پیشین و داستان های آنها را بر شمار» و این خود می رساند که بیان صحیح تاریخ گذشتگان موجب بیداری افکار و منبع معرفت است.

در سوره هود بعد از بیان سرگذشت گروهی از اقوام پیشین مانند قوم نوح(علیه السلام) و قوم شعیب(علیه السلام) و قوم فرعون و قوم لوط(علیه السلام) و اقوام عاد و ثمود می فرماید: «این از خبرهای شهرها و آبادی هایی است که ما برای تو بازگو می کنیم که بعضی هنوز برپا هستند و بعضی در هم کوبیده و نابود شده اند. ما به آنها ستم نکردیم آنها خودشان بر خویش ستم روا داشتند» و در آخر می افزاید: «در اینها نشانه ای است برای کسانی که از عذاب آخرت می ترسد».

در سوره یوسف برای آماده ساختن شنوندگان، در آغاز سوره می فرماید: «ما بهترین داستان ها و سرگذشت ها را در این وحی آسمانی قرآن برای تو بیان می کنیم و از حقایقی با خبر می شوی که قبلاً آگاه نبودی، و از این طریق معرفت بیشتر می اندوزی».

در این چهار آیه روی موضوع «قصه» یا «قصص» که به معنای پی گیری و جستجو و تحلیل اخبار و حوادث پیشین است به عنوان یک وسیله معرفت تکیه شده.

در سوره نازعات بعد از اشاره به عذاب دردناک فرعون می فرماید: «خداوند او را به عذاب آخرت و دنیا مجازات کرد و در این ماجرا عبرتی است که برای صاحبان خشیت و خدا ترسان».

در این آیه روی عنوان «عبرت» که به معنای انتقال و عبور از حالت قابل مشاهده به حقایقی که قابل مشاهده نیست؛ تکیه شده است.

در سوره های حج، محمد، آل عمران و عنکبوت روی مسأله «سیر در ارض» تکیه شده. در یک جا می فرماید: «اگر آنها در روی زمین به گردش می پرداختند و آثار باقیمانده پیشینیان را تماشا می کردند قلب و عقل آنها بیدار می شد و گوش های شنوایی برای درک حق پیدا می کردند».

در جای دیگر کافران را مورد سرزنش قرار می دهد که چرا جهانگردی و سیر

در ارض نکردند تا عاقبت اقوامی را که به عذاب الهی گرفتار شدند، با چشم خود ببینند، و بدانند امثال آن در انتظار آنها است.

در جای دیگر همه مردم، یا همه مسلمان ها را مخاطب ساخته؛ می فرماید: «پیش از شما سنت هایی وجود داشت و اقوامی با اعمال و کردارهای مختلف روی کار آمدند؛ برخیزید و آثار آنها را در نقاط مختلف جهان ببینید، تا بدانید عاقبت کار کسانی که دعوت انبیای الهی را تکذیب کردند به کجا منتهی شد؟».

در یک جا نیز، مردم را به سیر در ارض برای جستجوی آغاز آفرینش و پی بردن از آن به مسأله معاد دعوت می کند.

در سوره های بقره، فجر و فیل نیز تکیه روی مسأله مشاهده و «رؤیت» می کند؛ اما نه با چشم ظاهر که با چشم دل.

در هر سه آیه ظاهراً روی سخن به شخص پیغمبر اکرم(صلی الله علیه وآله) است، ولی منظور همه مؤمنان، بلکه همه انسان ها می باشد. به عنوان استفهام تقریری او را مخاطب ساخته، گاه می فرماید: «آیا تاریخ این مرد(نمرود) را که بر اثر غرور سلطنت به محاجه درباره خدا با ابراهیم(علیه السلام) برخاسته بود، ندیدی که عاقبت کارش به کجا رسید؟»، همان نمرود گردنکش و مغرور و طغیانگر.

گاه می فرماید: «آیا ندیدی خدا با قوم عاد و شهرهای آباد آنها چه کرد؟!».

«آیا ندیدی بر سر اصحاب فیل چه آمد! همان ها که به قصد درهم کوبیدن خانه کعبه با لشکر انبوه و فراوان از سرزمین یمن به راه افتادند، و خداوند آن لشکر عظیم قدرتمند را با سنگریزه های کوچکی که به وسیله پرندگان ضعیف و ناچیزی پرتاب می شد در هم کوبید؟».

مسئلاً نه پیامبر(صلی الله علیه وآله) و نه مسلمانان، ابراهیم(علیه السلام) و نمرود و محاجه آنها را با چشم ندیده بودند. و هم چنین قوم عاد و شهرهای آبادشان را؛ شخص پیغمبر اکرم(صلی الله علیه وآله) در همان سالی که داستان فیل واقع شد طبق روایت مشهور متولد شد، و طبعاً این ماجرا را ندیده و اکثریت مسلمانان نیز چنین بودند. بنابراین منظور از «رؤیت»

دقت در تاریخ آنها و سرگذشت آنان است. نکته قابل توجه این که در پنج آیه اول تکیه بر تاریخ مدوّن - یعنی آنچه در صفحات کتب تاریخی آمده است - شده و در چهار آیه بعد تکیه بر تاریخ زنده تکوینی، - یعنی آثاری که از اقوام پیشین در نقاط مختلف جهان باقی مانده - شده است.

سه آیه اخیر نیز ممکن است اشاره به تاریخ مدوّن باشد یا تاریخ زنده خارجی و یا هر دو، و از مجموع این آیات (و نظایر آن در قرآن مجید) ارزشی را که قرآن برای هر دو قسم تاریخ به عنوان منبع معرفت و آگاهی قائل است روشن می شود. در یک جا مردم را بسیج می کند که شخصاً بروند و قصرهای فراعنه، ویرانه های شهرهای عاد و ثمود، کاخ های نمرودیان، و سرزمین زیر و رو شده قوم لوط را با چشم خویش ببینند، و معرفت بیندوزند.

در جای دیگر قرآن خودش این سرگذشت ها را با دقت و موشکافی شرح می دهد و نکات عبرت آموز آنها را یک به یک بازگو می کند؛ و عاقبت مکذبان و کافران و ظالمان و هوسبازان را در لابه لای این بحث های تاریخی روشن می سازد.

در حقیقت گاه مردم را به مصر می برد، و آثار باستان را به آنان نشان می دهد، و خفتگان در دل خاک را در برابر آنها مجسم می کند، و تخت های بر تاراج رفته را در برابر دیدگان آنها قرار می دهد و گاه بخت های واژگون شده از تخت ها را و خلاصه آنچه گذشته در دل آینده پنهان داشته بر عیان نشان می دهد.

گاه دست آنها را می گیرد و به شهرهای ویران شده «سدوم» مرکز زندگانی قوم لوط می برد، و از آن جا به بهشت شداد، و از آن جا به سرزمین بابل، مرکز فرمانروایی نمرود، و از آن جا به مناطق دیگر.

ایوان مدائن را آیینه عبرت می کند و از کنگره هر قصری پندی نو می دهد.

خلاصه اینکه قرآن در مسأله تعلیم و تربیت و آگاهی و معرفت تکیه فراوانی بر تاریخ و سرگذشت پیشینیان در کتاب ها و در صفحه زمین دارد، و این مسأله در خور دقت فراوان است.

سایر مطالب مرتبط با معارف اسلامی که در بهمن ماه تولید شده و در پایگاه اطلاع رسانی دفتر آیت الله العظمی مکارم شیرازی makarem.ir

بارگذاری شده است:

قرآن غنی ترین منبع کسب معرفت

از دید احادیث اهل بیت (علیهم السلام)

«هواپرستی» مانع کسب معرفت و شناخت

مفهوم واژه «هوی»

آفات کسب معرفت و شناخت از منظر قرآن

ملاک شناخت «مکاشفات رحمانی» از

«مکاشفات شیطانی» و «واقعیت» از «پندار»

کشف و شهود شیطانی

ارتباط رؤیا با حقایق و حوادث آینده

چیستی رؤیای صادق

راه دست یافتن به «کشف و شهود» در

روایات اسلامی

روایات و اعتبار کشف و شهود به عنوان منبع

کسب معرفت

قرآن و اعتبار «کشف و شهود» به عنوان

منبع کسب معرفت

مفهوم واژه «تمثل»

مفهوم واژه «ملکوت»

مفهوم «کشف و شهود»

منشاء الهامات غریزی

چگونگی نزول وحی بر پیامبر(ص)

حقیقت «وحی الهامی»

قرآن غنی ترین منبع کسب معرفت از دید

احادیث اهل بیت(ع)

چگونگی یقین پیامبر به وحی بودن الهاماتش

فرضیه غریزی بودن وحی

تفسیر وحی در میان فلاسفه قدیم و جدید

چیستی حقیقت وحی

اقسام وحی از دید قرآن

چگونگی بیان مساله وحی در قرآن

مفهوم واژه تکلیف

مفهوم واژه «تبیین»

مفهوم واژه های تنزیل و انزال

مفهوم واژه «وحی»

با رحلت پیامبر(ص) کینه های بدر، خیبر و حنین که در عصر پیامبر(ص) زیر خاکستر پنهان بود آشکار گشت. احزاب منافقین به جنب و جوش افتادند تا هم از اسلام انتقام بگیرند و هم از خاندان پیامبر(ص). فاطمه زهرا(س) در مرکز دایره ای بود که تیرهای زهرآگین دشمنان از هر سو به سمت آن پرتاب می شد. فراق و جدایی دردناک پدر، مظلومیت جانکاه همسرش علی(ع)، توطئه های دشمنان بر ضد اسلام و نگرانی از آینده مسلمین و حفظ میراث قرآن، دست به دست هم داده، قلب و روح پاکش را سخت می فشرد.

شرح کامل این مطلب را به همراه مستندات آن در makarem.ir مطالعه فرمایید.

صلی الله علیک یا فاطمه الزهرا

به مناسبت فرا رسیدن ایام فاطمیه مجلس عزا و سوگواری شهادت بانوی اسلام حضرت فاطمه زهرا(سلام الله علیها) از روز دوشنبه سوم اسفند ماه تا روز پنج شنبه ششم اسفند ماه برگزار می گردد. از همه موالیان اهل بیت (علیهم السلام) به خصوص علمای اعلام و فضیلاب کرام به این مجلس سوگواری دعوت می شود.

مکان: ابتدای خیابان شهدا - مدرسه امیرالمؤمنین علیه السلام

زمان: ساعت ۱۰ صبح